

HULPVRAGEN
en
HULPVERLENEN

Zohra Noach

HULPVVRAGEN en HULPVERLENEN

Zohra Noach

© Zohra Noach, Zohra Noach Foundation

www.psychosofia.nl

www.zohranoachfoundation.nl

www.zohranoachpublicaties.nl

Verzameld en geredigeerd door Anna A. Hofkamp

Uit deze uitgave mogen uitsluitend de originele teksten
in ongewijzigde vorm worden overgenomen met vermelding
van de bron en de naam van de auteur

INHOUD

VOORWOORD	
HOOFDSTUK I	4
DE MENS ALS HULPVRAGER	
Bevrijding	
Inleiding	
De mens als hulpzoeker, hulpvrager	
Van jezelf vervreemd	
Ronddraaiende emoties	
In respect en liefde voor jezelf	
Emoties en zelfverwerkelijking	
Ervaringen zijn er om te groeien	
Je hebt alle mogelijkheden	
Motieven om hulp te vragen	
Emoties: geen doel maar hulpmiddel	
Emotie als aanslag op het unieke 'zijn'	
Objectief naar je emoties kijken	
DIALOOG	10
Jezelf telkens hernieuwd scheppen	
Hoe ben je jezelf kwijtgeraakt	
Je bent zelf verantwoordelijk	
Regressietherapie	
Je verandert steeds	
Verschil tussen hulpvrager en hulpverlener	
De groeimogelijkheden in één leven	
Je eigen hulpverlener zijn	
Verander de toekomst	
HOOFDSTUK II	20
DE MENS ALS HULPVERLENER	
Geestelijke verbinding	
Houding van de hulpverlener	
Alles is met elkaar verbonden	
In respect en liefde aanreiken	
Tot in de dood	
De mens van oorsprong goddelijk	
Hulp van boven	
Indaling van Christuskracht	
De weg wijzen naar het diepste innerlijk	
Angst als weerstand	
Wij vormen met elkaar God	
Het belang van dieper inzicht	
Liefde en respect voor jezelf	
DIALOOG	27
Hulp aan overledenen	
De juiste respons	

Ongekleurde hulpverlening
In de sferen oude bekenden ontmoeten
Samen in een volgend leven
Veranderingen van wetten en structuren
Bewustzijnsverandering doorbreekt de spiraal van geweld
De Maitreya
We hebben een lichaam nodig
Alcohol en druggebruik
Alleen door acceptatie
Dwangmatig denken doorbreken
Hulpverleners bij dementie en bezetenheid
Regressie
De geestelijke begeleiding vanuit de sferen

HOOFDSTUK III 40

HULPVERLENING IN DE MAATSCHAPPIJ

De ander ontmoeten in zijn eigen waardigheid
Alles kan anders worden
Niet vanuit macht
Eenheid in de veelheid
Geen afhankelijkheid meer
Gelijkwaardigheid van hulpvrager en hulpverlener
Aandacht problemen die de vernieuwing van bewustzijn met zich meebrengt

HOOFDSTUK IV 45

VRAGEN UIT DE PRAKTIJK

Bieden paranormaal begaafden hulp?
Hulp bij zelfdoding
Geen algemene regels
Contact met helpers vanuit de sferen
Zenden en ontvangen
Bij jezelf beginnen
Geven als de ander vraagt
Achtergronden bij zelfdoding
Voorwaarden voor hulpverlening
Hulp die niet geaccepteerd wordt
De hel

HOOFDSTUK V 55

VANUIT EEN ANDER BEWUSTZIJN

Over Meester Jezus
Respectvolle houding
Bewust zijn van wat je uitzendt
Onveilig voelen
Spirituele weerbaarheid
Innerlijke discipline
Karmische aspecten
Verwarring na mystieke ervaring
Voeding

VOORWOORD

In de twee eerste hoofdstukken vindt u een tweetal lezingen die Zohra heeft gehouden onder de titels 'De mens als hulpvrager' en 'De mens als hulpverlener'. De volgende drie hoofdstukken gaan daar weer dieper op in.

Er is geen wezenlijk verschil tussen geven en ontvangen. Beide aspecten vullen elkaar aan, zijn in wezen gelijkwaardige zijden van het zelfde gebeuren. Duidelijk wordt naar voren gebracht wat dit gegeven van vragen en geven, van onmacht en macht in de praktijk kan betekenen.

HOOFDSTUK I

DE MENS ALS HULPVRAGER

Bevrijding

Het levensritme van iedere dag
Herbergt het wezen van de schijn.
Achter elke traan en iedere lach,
Schuilt de zin van het zijn.

Wie geeft mij een traan,
schenkt mij een lach?
Wie reikt mij de hand, wie doet mij leed?
Al wat het leven mij geven mag,
Is slechts hetgeen ik de ander geef.

Laat mij niet dansen op een andere toon,
Niet handelen volgens een andere macht.
Wezen van alle schijn,
verborgen in mijn woôn,
Ontwaak, leef en werk
vanuit mijn eigen kracht.

Inleiding

De mens als hulpzoeker, hulpvrager

Wij zijn allemaal zoekend, hulp vragend, hulp verwachtend, hulp afketsend, vragend om een hand, een uitgestoken hand, een blijk van belangstelling verwachtend, van genegenheid, van teleurstelling, afweer. Het speelt allemaal in een mensenleven, het speelt allemaal in de mens van nu: angsten, onzekerheden, emoties waar je geen weg mee weet, condities, conditioneringen, je jeugd, alles wat op je afkomt.

Er zijn twee aspecten voor de mens die hulp zoekt, hulp vraagt. Het ene aspect is dat hij van de ander een indicatie krijgt hoe hij met zichzelf, met zijn eigen overhoop liggende emoties, met zijn eigen vaak kapotte leven, zichzelf niet kennende leven, kan omgaan. De hoop dat hij van die ander de hulp krijgt die hij verwacht, waardoor hij zichzelf, zij zichzelf vaak te kwetsbaar opstelt, te veel verwacht van die hulpverlener, waardoor hij of zij zich als het ware weggeeft. Een mens heeft recht om hulp te vragen, hij heeft niet het recht zichzelf weg te gooien. Dat is één aspect.

Het andere aspect is dat de mens die zo in de knoop zit, zichzelf zo heeft verloren, zo vervreemd is van zichzelf, dat hij die ander niet kan accepteren als degene die hem of haar hulp kan bieden, dat hij zich zo afsluit dat de hulpverlener geen toegang kan krijgen.

Dit zijn twee verschillende aspecten van de mens die hulp zoekt, die hulp vraagt. Beide aspecten brengen hem niet verder.

Van jezelf vervreemd

Ik zal weer bij het eerste beginnen. Dat is het aspect dat de mens zo desolaat is, zo in ellende zit, dat hij aan zijn hulpverlener te veel toegang geeft in zijn eigen wezen, waardoor hij of zij een projectie wordt van die hulpverlener, zonder dat hij of zij tot werkelijke herkenning komt in dat eigen ik.

Dit speelt heel vaak in allerlei therapieën.

Dit is een groot gevaar, want de mens die kwetsbaar is, omdat hij vervreemd is van zichzelf en om hulp vraagt, krijgt daardoor hulp die te diep in zijn eigen aura doordringt, te diep in zijn eigen aura ingrijpt. Die mens wordt nog meer vervreemd van zichzelf en dit was juist niet de bedoeling.

De mens die hulp vraagt moet teruggebracht, teruggeleid worden naar zichzelf. Opdat er een opheffing komt van zijn vervreemding met zichzelf.

Laten we ons nu verplaatsen in die hulpvrager, die hulpzoekende mens.

Hij is angstig, hij heeft geen toegang tot zichzelf, hij kan zichzelf niet vinden, hij kan zichzelf niet begrijpen. Dat is erg: als je jezelf niet kunt begrijpen; dan sta je vreemd in het leven. Want dan zul je je eigen situaties niet begrijpen, andere mensen niet en je zult überhaupt helemaal niet begrijpen wat er naar je toekomt.

Het gevaar waar ik het net over had, wanneer die hulpvrager, die hulpzoeker, de ander, de hulpverlener, een te diepe toegang in zichzelf verschaft, dat gevaar is in wezen hetzelfde euvel als waarvoor hij hulp vraagt. Begrijpt u wat ik zeg?

Hij vraagt hulp omdat hij vervreemd is van zichzelf, omdat hij niet tot werkelijke kennis van zichzelf kan komen. Maar omdat die hulp te veel ingrijpt in zijn diepste wezen, omdat hij daar zelf de toegang toe verschaft, raakt hij nog meer vervreemd van zichzelf.

Ronddraaiende emoties

Het tweede aspect is dat de mens door zijn ervaringen - meestal negatieve; zijn angsten, zijn frustraties, alles wat met hem is gebeurd in zijn leven - zodanig afgesloten raakt dat hij, indien hij hulp probeert te zoeken, deze hulp als het ware geen toegang kan geven. Er komt dan zo'n afgeslotenheid dat deze mens verstoord is in zijn eigen emotionele ontwikkeling, in zijn eigen ontwikkeling als mens.

Er zijn nu vele leraren, therapieën, die hierop gaan inwerken, die de mens terugbrengen naar zijn emoties. Dat is goed, want de mens moet weten welke emoties hij heeft, waarom hij ze heeft en welke rol zij in zijn leven en in hemzelf spelen.

Maar wanneer de mens met deze emoties wordt geconfronteerd dan gaat hij door een hel, dan gaat hij door een heel diep dal. Wanneer hij of zij in dit dal blijft zitten, wanneer de emoties zodanig de overhand krijgen dat hij zich daar niet meer van kan bevrijden, maar daar als het ware in blijft rondhangen, is er net zo'n groot gevaar als in dat eerste aspect, wanneer hij dus de hulpverlener een te diepe ingang in zichzelf heeft gegeven.

U vraagt zich misschien af: Waar gaat u dan naar toe?

Wat is de synthese tussen deze twee aspecten?

De synthese hiervan is, dat als je werkelijk hulp nodig hebt, je eerst in jezelf kunt nagaan waarom je deze hulp nodig hebt. Als je in jezelf tot de conclusie komt, dat omdat je van jezelf vervreemd bent, je een of andere therapie of consult of wat dan ook van een ander nodig hebt, dan moet je, wanneer je dat gaat doen, jezelf toch vrijhouden van een te diepe afdaling in zelfbeklag, in schuld, in jezelf niet achten.

Dat is wat ik eerder zei: Je hebt wel het recht hulp te vragen, maar niet om jezelf weg te gooien.

In respect en liefde voor jezelf

Want wanneer je jezelf niet genoeg acht, en dat gebeurt nogal bij mensen die hulp vragen, dan denken zij dat zij heel waardeloos zijn, dat zij eigenlijk niets hebben wat enige waarde heeft, dat zij onder liggen.

Dit is niet waar. Ieder mens, u en ik, heeft op zijn tijd hulp nodig van een ander mens, de liefde, de belangstelling, een hand, een vriendelijk woord. Ieder mens heeft dit nodig. Zelfs de Meester Jezus tweeduizend jaar geleden in de Hof van Olijven. Waarom wij niet?

Het is geen schande om hulp nodig te hebben van een ander. Het is wel erg wanneer je die ander, zelfs die hulpverlener, hoger acht dan jezelf. Waarmee ik wil zeggen dat, wanneer je niet genoeg respect voor jezelf hebt, geen liefde hebt voor jezelf, je die ander toestaat zo diep in jezelf binnen te dringen dat je niet meer jezelf kunt zijn.

Dat is zo'n kring waar ik u langs voer. Dit is inderdaad zo erg dat je dan opnieuw geconditioneerd wordt door hetgeen deze hulpverlener aan jou geeft.

Emoties en zelfverwerking

Het tweede aspect waar ik het over had, wanneer de hulpverlener de hulpvrager naar zijn emoties brengt, naar zijn niet kunnen doorleven van zijn emoties, dan komt het gevaar dat die hulpvrager in die emoties blijft zitten.

Want die emoties geven hem een soort bevrediging, geven hem een soelaas van datgene wat hij heeft geprobeerd of hetgeen hij al lang heeft gezocht. Deze emoties geven hem dus een stuk zelfkennis; een stuk zelfverwerking ook. Dat is goed.

Maar wanneer hij ook daarin te ver gaat, te lang blijft hangen in deze emoties, vanuit een afhankelijkheid daaraan, dan is hij weer een stuk verder van huis. Want daar groeit hij niet van, daarvan wordt hij niet heel. Hij gaat toch naar een hulpverlener om een stukje heelheid te kunnen verkrijgen.

Ervaringen zijn er om te groeien

U ziet dat het pad van een hulpvrager niet zonder gevaren is, het is best glibberig.

Ik wilde dat de mens, vooral de jonge mens nu, kon begrijpen dat soms een stukje van zijn weg begeleid kan worden door een ander, een hulpverlener, maar dat hij die weg absoluut alleen en zelf moet lopen. Dat juist iedere aanvaring die hij krijgt op die weg, iedere pijn die hij krijgt, ieder gebeuren dat op hem afkomt, een bepaalde bedoeling heeft, een bepaald verhaal te vertellen heeft waardoor hij of zij een stukje verder groeit, een nieuwe ervaring rijker wordt.

Wanneer een mens alles wat hem gebeurt en op hem af komt vanuit deze invalshoek durft te bekijken, dan durft hij het leven aan, hoe moeilijk ook, hoe onzeker ook. Toch durft hij het leven aan, want het leven is de leerschool die we nodig hebben om van leven tot leven onszelf zodanig te kunnen verfijnen, te kunnen veredelen, dat wij uiteindelijk een werkelijk contact kunnen krijgen met dat hogere zelf, dat wij ook zijn.

Eerder heb ik gesproken over het hogere zelf van de mens en het lagere zelf van de mens. Hoe dat hogere zelf als het ware bestaat uit compartimenten van de ziel en hoe deze ziel zich door de levens heen in de stof tracht te manifesteren in de persoonlijkheid die de mens is. Hoe dit transformatieproces van leven tot leven door ervaringen kan plaatshebben.

Zonder ervaringen kan dat niet, kan die persoonlijkheid niet zodanig zichzelf verfijnen dat hij tot een werkelijke eenheid komt met die ziel van hem, met de aspecten van die ziel. Wat dus betekent dat je in het leven je ervaringen nodig hebt. Dat er niet een glad leven kan zijn, een leven waarin niets gebeurt, een leven waarin alles vanzelf gaat, waarin je geen moeilijkheden hebt. Zo'n leven is een haast nutteloos leven, hoewel ik dat eigenlijk zo niet mag zeggen.

Je hebt alle mogelijkheden

Maar om dan nu in dit leven, een niet glad leven, maar een leven vol ervaringen, om daar dan toch precies de juiste weg te vinden, dat is niet zo eenvoudig.

Daar heb ik voor u ook geen pasklaar antwoord op. Het enige wat ik u kan zeggen is: hoe meer u in uzelf zult ontdekken, begrijpen, uzelf zult trachten te vinden - en dan niet alleen in uw persoonlijkheid zoals u dagelijks bent, maar vooral daar heel diep in uzelf, waar uw werkelijke ik zit, waar de verbinding zit met dat hogere zelf - hoe meer u zult merken dat u niet zoveel hulp meer nodig hebt van de ander. U zult merken dat u in uzelf alle mogelijkheden hebt om uw eigen leven te leven, om uw aanvaringen rustig over u heen te laten komen.

Deze aanvaringen kunnen ontzettend pijnlijk zijn. Deze pijn kunt u zelf reguleren, net zolang tot u zo'n aanvaring niet meer nodig hebt. Dan komt er weer een ander aspect aan bod waardoor u zo'n aanvaring krijgt.

Net zolang tot u uzelf onafhankelijk heeft gemaakt en u deze aanvaring niet meer voelt als een aanvaring, maar er bovenuit kunt stijgen.

Je kunt een aanvaring meemaken zonder dat je er zelf werkelijk aan kapot gaat. Dat kapot gaan is in gradaties van niveaus, door je eigen mogelijkheden te reguleren.

Motieven om hulp te vragen

Dit alles betekent alleen dat het hulp vragen van de mens eerst heel goed in die mens onderkend moet worden: Waarom ga ik naar de hulpverlener? Wat denk ik daar te vinden? Wat heb ik nodig van die ander wat ik in mezelf niet heb?

Want je hebt in jezelf alle mogelijkheden. Ik begrijp heus wel dat wanneer een mens - en dat heb ik zelf ook ondervonden - op een bepaald punt is gekomen, waarin hij zichzelf niet meer kan zien, vinden, het helemaal niet meer ziet zitten, dat hij dan die hulpverlener nodig heeft.

Maar dan nog, probeer dan zelfs op dat moment nog te begrijpen, te weten in jezelf: Maar ik ben een uniek wezen. Datgene wat die hulpverlener mij kan geven, dat kan mij op weg helpen, dat kan mij precies over die drempel heen duwen, maar uiteindelijk ben ik het die het bepaalt, en niet die ander.'

Dit is zo verschrikkelijk belangrijk. Als ik zie hoe gemakkelijk mensen naar de ander toe gaan om hem of haar hulp te vragen en die hulp zó diep in zichzelf laat inwerken, dat er van die persoon zelf zo weinig meer over is, dan doet me dat haast pijn. Ik ben zelf een hulpverlener. Maar een hulpverlener moet erop uit zijn om de ander die bij hem komt tot zichzelf te brengen, tot een werkelijke hoogte in zichzelf, tot een begrip in zichzelf.

Emoties: geen doel maar hulpmiddel

Nu wil ik spreken over de mens die in zijn emotionele ontwikkeling is geremd, gefrustreerd is door conditioneringen om hem heen, daardoor geremd, niet ontwikkeld is. Deze mens gaat dan naar een hulpverlener, of naar een groep, of therapeut, waar hij een bepaalde hulp krijgt. Maar hij is zodanig afgesloten, dat hij werkelijk soms een harde therapie nodig heeft voordat hij tot zijn eigen emoties kan komen.

Deze harde therapieën hebben ook hun nut, ik ben daar niet tegen, maar waar ik ook weer de nadruk op wil leggen is dat wanneer u zo'n harde therapie volgt en u komt tot uw eigen emoties en tot begrip van uw eigen emoties, dat u dan ook begrijpt dat die emoties ook alleen maar weer mijlpalen zijn op die weg die u loopt.

Dat deze emoties nodig zijn om in uzelf begrip en herkenning van uzelf te brengen, maar dat zij niet het doel zijn. Dat de mens niet als doel moet zien om in een bepaalde emotie te kunnen zijn; nee, het is een hulpmiddel.

Ook dit gebeurt veel, ik ben met mensen in aanraking gekomen die dit soort therapieën, groepssessies volgen, waardoor zij in een enorm groot emotiegebied terecht komen. Het is eigenlijk bevredigend, het is fijn om met andere mensen allerlei emoties door te maken; natuurlijk het is ook een gezamenlijk iets, je voelt je niet meer eenzaam, je hebt elkaar.

Emotie als aanslag op het unieke 'zijn'

Dit is tot op zekere hoogte goed voor de mens, maar dan komt dat gevaar waar ik het over had, dat je er afhankelijk van wordt, dat je dat niet meer kunt missen. Dat je je alleen maar daarin voelt als een vis in het water, in die emoties.

Gezamenlijk deze emoties opbouwen is ook weer een aanslag op je eigen werkelijke unieke 'zijn'. Daar gaat het om, dat in onze wereld van vandaag, dag in dag uit, haast van uur tot uur, aanslagen worden gepleegd op dit unieke 'zijn' wat wij zijn. Dit unieke 'zijn' wordt steeds minder uniek, omdat wij het binnendringen toestaan, omdat wij dat unieke dat wij heel diep in onszelf zijn of voelen, niet meer als zodanig voor onszelf herkennen. Dit betekent dat je jezelf steeds meer kwijtraakt, dat je een massaproduct wordt, dat je geleefd wordt door die ander, door die anderen.

Objectief naar je emoties kijken

Waar kun je dan als arme hulp vragende mens naar toe? zult u zich afvragen.

Ik denk dat je in je eigen kamer elke dag een paar minuten, als het kan twee keer per dag, met jezelf alleen kunt zijn. Dat je in jezelf kunt gaan kijken.

Werkelijk kijken, proberen om als het ware naast jezelf te gaan staan en zo naar jezelf te kijken, zo goed mogelijk, objectief. Dat is ontzettend moeilijk, want niets is subjectiever dan een mens die naar zichzelf kijkt.

Maar het is mogelijk om per dag, ik zou zeggen een klein graadje meer objectiviteit te bereiken door te trachten afstand te nemen van je emoties, van alles wat jou beheerst, alles wat daar in jou speelt, alles wat op jou afkomt. Te trachten niet werkelijk daardoor gevangen te raken in die minuten dat je met jezelf alleen bent.

Probeer er als het ware zó naar te kijken.

In het begin is het ontzettend moeilijk. Ik denk dat je als je dit niet gewend bent, je kunt beginnen met concentratieoefeningen, waardoor je je wil richt op een bepaald punt. Het is veel gemakkelijker dit buiten je om te richten dan naar binnen toe.

Dat schijnt heel moeilijk te zijn. Het is ook moeilijk, want in ieder mens leeft de angst eigenlijk om zichzelf te kennen. Want wat komt hij daar eigenlijk tegen?

Hoe meer je jezelf tegenkomt, hoe meer begrip je voor jezelf kunt krijgen, hoe minder hulp je nodig hebt van de ander. En ik bedoel heus niet dat het fout is om naar een hulpverlener te gaan, absoluut niet. Maar ik bedoel wel: u heeft het recht om hulp te vragen, maar niet het recht uzelf kwijt te raken.

DIALOOG

Jezelf telkens hernieuwd scheppen

--- Hoe ontwikkel ik mijn gevoel van eigenwaarde? Hoe kan ik werkelijk zijn die ik werkelijk ben?

Z: Ten eerste door absoluut te begrijpen, te accepteren en vanuit je diepste wezen dankbaar te zijn dat je een hernieuwde schepping bent, een schepping in jezelf, van een zo hoge trilling dat je de macht hebt in jezelf om je steeds weer opnieuw te vernieuwen.

Alles wat leeft behoort tot de schepping, ook de stof, de niet levende stof. Maar juist de mens heeft het vermogen in zich tot hernieuwing van de schepping, het universele wat hij in zichzelf is.

Alleen dat al, dat begrip, wanneer je dat werkelijk ten volste, ten diepste zou begrijpen, geeft je al een zo grote hoogheid. Als dat niet wat overdreven zou klinken zou ik het toch hoogheid in jezelf willen noemen, zonder hoogmoed, maar waarde bepalend; hoogheid in jezelf. Dat is dan de basis.

Het is ontzettend moeilijk, ik weet het, om dit iedere dag tegen jezelf te zeggen en als je het te vaak zegt dan wordt het een kreet, iets wat geen inhoud meer heeft. Dus je moet het gaan voelen, het als het ware gaan absorberen in jezelf.

Hoe ben je jezelf kwijtgeraakt

Maar als je dit gevoel van eigenwaarde dus waarschijnlijk al vanaf je jeugd hebt laten ondersneeuwen, hoe kun je dan nu in je volwassenheid tot deze eigenwaarde komen? Dat is dan meteen een antwoord op de tweede vraag: Hoe raak ik spanningen uit het verleden, die mijn leven dagelijks bijzonder negatief beïnvloeden, kwijt?

Je kunt dan in jezelf de weg terug gaan volgen. Je kunt in jezelf gaan kijken, werkelijk naar binnen kijken, waar en wanneer het is gebeurd dat je jezelf kwijtraakte.

Je bent je gevoel van eigenwaarde kwijtgeraakt toen je toestond dat wat er om je heen was - zelfs je eigen emoties en spanningen - een zodanige invloed op je gingen krijgen, dat je je verbinding met jouw eigen gevoel heel diep in jezelf - en dat gevoel staat bóven al die spanningen, emoties, frustraties en alles wat er is - bent kwijtgeraakt. Daar begint het.

Dan begrijp je dus waar ik naar toe wil: dat gevoel van eigenwaarde dat krijg je pas terug, wanneer je in jezelf zó diep jezelf kunt voelen, kunt herkennen, dat je weet: dit is van mij, en dat alles wat ik doe, zeg en denk, dat is mij opgelegd, dat is naar mij toegekomen, dat ben ik niet.

Daar wil ik naar toe: dat de mens tot besef komt dat hij dáár naar toe gaat, naar dat punt in zichzelf. Want er komen tijden dat ieder mens, die nu misschien een hulpvrager is, een hulpverlener zal worden. Een mens kan dat alleen, wanneer hij zelf tot een werkelijke herkenning in zichzelf is gekomen van zichzelf. Die spanningen uit het verleden, die kun je pas kwijtraken, wanneer je nagaat waarom deze spanningen er zijn, wat de oorzaken daarvan waren, wat je eigen relatie daarmee was.

Waarom je die spanningen dus toeliet in jezelf, wat je zelf uitzond, wat in jezelf klaar lag, waardoor deze spanningen een zodanige invloed op je konden hebben. Want dan raak je de invloed die deze spanningen nu nog op je hebben, kwijt.

Spanningen hebben invloed op je, wanneer je toelaat dat ze invloed op je hebben. Het is de geest die bepaalt in welke mate deze spanning, deze emotie invloed op jezelf heeft. Dus je bent zelf baas over alles wat daar gebeurt, wat er naar je toekomt, wat er in jezelf speelt. Als je dit nou werkelijk snapt, dan zijn er legio mogelijkheden.

--- Een kind dat in zijn gevoelsontwikkeling gestoord is, groeit fysiek en verstandelijk verder, maar blijft gevoelsmatig een kind. Moet je dat wat je als kind gemist hebt, niet alsnog ervaren om verder uit te groeien? Wordt het anders niet een rationeel willen of een wilsmatige aanpak?

Z: Dat is wat ik zei, dat je in je leven elke aanvaring goed kunt gebruiken. Wanneer je iedere aanvaring die je ondergaat, niet vanuit een negatieve invalshoek bekijkt, bijvoorbeeld: 'Oh, wat overkomt mij nou weer' en: 'Jee wat verschrikkelijk.'
Maar het bekijkt als iets dat naar je toegekomen is waar je iets mee kunt en blijkbaar iets mee moet doen, want daarom is het naar je toegekomen. Daarom heb je dan ook de mogelijkheid om het te kunnen reguleren. Je hebt die emoties, deze aanvaringen nodig om te groeien, maar je moet niet blijven zitten. Niet, soms jarenlang, door zo'n aanvaring in je emoties blijven hangen.

Omdat je groeit en omdat je geestelijk volwassen wilt worden, moet je deze aanvaringen, deze emoties gaan gebruiken, ze in je door laten dringen. Je kunt er overheen gaan groeien, er bovenuit kunnen stijgen. Je kunt gaan begrijpen waarom je ze nodig hebt gehad. Dat is niet rationeel alleen, nee. Het is wel met begrip werken vanuit de acceptatie dat je zo'n aanvaring hebt gekregen en dan proberen: Wat doe ik er nu mee? Hoe kom ik hier doorheen? Hoe kan ik hiervan groeien? Daar gaat het om.

Dat maakt dat je je zowel emotioneel ontwikkelt als ook je geest, je geestkracht, je hele persoonlijkheid. Dat maakt dat er een verfijning gaat komen van de persoonlijkheid. Door het verfijnen kom je steeds meer in aanraking, in gemeenschap met je hogere ik, en dat is de opdracht van ieder mens.

--- U vertelde, dat wanneer je gestoord bent in je emotionele leven je dan kunt nagaan waar dat vandaan komt, om daar naar terug te gaan en vandaar weer opnieuw te beginnen. Ik ben, gelukkig al wat jaren geleden, opgenomen geweest in een psychotherapeutisch dagcentrum en daar vonden ze dat ook zo nodig. De therapeuten ontdekten dat het hem zat in mijn opvoeding. Een psychodrama werd er op poten gezet: je kreeg een kussen voor je en dan zeiden ze: Dat is je vader of dat is je moeder. Je vader heeft goede kanten en die heeft ook slechte kanten, ga er maar tegen aan. Dat heeft niets geholpen, ik werd er alleen maar beroerder van.

Ik denk dat het iets is van: waar kom je als hulpvrager terecht? Ik ben op een gegeven moment door allerlei toevallen op een plaats terecht gekomen waar ze zeiden: Goh, waarom moet jij zo nodig?

Ik dacht dat ik zoveel moest. Ik ontdekte dat ik dat niet nodig was, dat was een plezierige ontdekking.

Ik ontdekte ook dat het eigenlijk niet nodig is om te gaan naar het verleden, omdat ik dezelfde soort van benadering van problemen en situaties had, zoals ik dat 20 of 30 jaar geleden had. Ik heb er echter wel veel van geleerd.

Mijn vraag is concreet: Is het wel nodig om terug te gaan naar die situatie?

Z: Zijn ze misschien vergeten u op uw eigen verantwoordelijkheid te wijzen? Dat die vader of moeder maar oorzakelijke gevolgen waren en dat de werkelijke verantwoordelijkheid alleen bij uzelf lag?

Dan heeft het ook weinig nut om een uitstapje naar het verleden te maken. Natuurlijk niet, want dan is het ook te oppervlakkig. Met een mentaal verzamelen van frustraties enz. kun tot je tachtigste doorgaan, daar heb je niets aan. Je hebt er alleen wat aan als je teruggaat naar de oorzaak, naar het begin dus van je spanningen en dan met begrip gaat werken waarom je toen zo weerloos jezelf opende waardoor die spanning, die ellende op jou in kon gaan werken. Daar gaat het om.

Je bent zelf verantwoordelijk

Eén van de dingen die ik mag gaan brengen, vanuit de begeleiding die ik krijg, is het weten van reïncarnatie, van de wet van oorzaak en gevolg, van leven na leven. Dat de mens zelf zijn eigen erfzonde draagt, die ik dan wil noemen zijn eigen aangeboren condities voor dit leven.

Dat hij/zij zich daarvan kan losmaken, van die geconditioneerdheid aan zijn eigen aangeboren aspecten vanuit een vorig leven. Dat hij in dit nieuwe leven alle mogelijkheden heeft om zich daarvan vrij te maken. Dat hij zich daarvan eerst bewust dient te worden middels de nodige aanvaringen, maar dat hij die aanvaringen beslist nodig heeft.

U heeft dat milieu beslist nodig gehad, dat was in uw onderbewustzijn als trillingen latent aanwezig. U had een verbinding met deze mensen, die in dit leven tot harmonie gebracht had kunnen worden. Door omstandigheden is het tot je ware recht komen van jezelf niet helemaal goed gegaan.

Toch heb je hiervan geleerd, toch ben je hiervan wijzer geworden. Als ik naar je kijk, dan zie ik dat ondanks de bitterheid die daar nog wel aanwezig is, niet veel, er een

bepaalde mildheid is gekomen, een bepaald begrip, ook een bepaalde overgave, een loslaten. En zo groeit een mens en zo kom je in dit leven er een stuk rijker weer uit.

Natuurlijk had je - ik mag wel zo persoonlijk zijn, je hebt net je hele verhaal verteld - in dit leven ook anders kunnen handelen met alles wat er gebeurde. Maar daar had je toen het begrip niet voor, dus kon het niet. Je kunt accepteren dat je dat nu wel hebt, en het enige belangrijke wat je hiervan kunt overhouden is, dat je zelf daarvoor verantwoordelijk bent en dat je nu met hetgeen je hiervan hebt geleerd, een heel pakket hebt waar je een heleboel mee kunt doen.

Werk je met mensen? Je hebt zelf een bepaalde gave, heb je die al ontdekt? Je hebt in jezelf een gave, die zich kan ontwikkelen tot genezen, spiritueel genezen. Het zit in je stem en de uitstraling die je hebt naar andere mensen. Mensen voelen zich veilig bij je, rustig. Dat heb je door die aanvaringen verworven. Dus ergens mag je dankbaar zijn voor die aanvaringen, begrijp je?

--- Als ik daarop terugkijk, dan heb ik daar best een plezierig gevoel over en die rottigheid ben ik wel kwijt, maar dat heeft iemand die in militaire dienst zit ook. Die denkt achteraf ook van: 'Ach, het was best een leuke tijd.' Ik heb best wel eens gelachen in dat psychiatrische ziekenhuis. Dat was lol, maar ook vanuit een bevrijding van ha, ik hoef niet zo nodig en er zitten kennelijk meer gekken buiten het hek dan erbinnen.

Z: Ik zie nog een bepaalde miskennis in je van: ik ben er nu wel goed doorheen gekomen, ik heb er ook wel van geleerd, maar waarom moest dat nou zo nodig? Dat lag in jezelf hoor.

--- Maar je bent echt afhankelijk van waar je terecht komt.

Z: Dit is wat ik moet brengen aan de mens. Ieder mens kiest in ieder leven precies datgene, die ouders, die qua trillingen bij hem passen. Dat is die wet van oorzaak en gevolg. Als je dat begrijpt, dan wordt er veel duidelijk in je leven. Want je bent er zelf verantwoordelijk voor, steeds weer opnieuw. In dit leven maak je je volgende leven. Nu. Daarom is het nu het allerbelangrijkste. Het is wel belangrijk waar het vandaan komt, maar wat je er nu mee doet is het belangrijkste.

Regressietherapie

--- Als nu die negatieve beïnvloeding al bij de geboorte is begonnen, kun je dan zover teruggaan?

Z: In regressietherapie bedoel je? Het teruggaan met een therapeut in een vorig leven? De negatieve beïnvloeding die al bij de geboorte aanwezig is, zul je zolang nodig hebben en het zal zich zolang gaan verergeren, totdat je het niet meer nodig hebt. Totdat het in je bewustzijn is opgenomen en je denkt: Hé, wat heeft het voor zin dat ik dat heb?

Spanningen, frustraties, ziekte, lijden. Het heeft allemaal een bepaalde zin, niets is zinloos. Je kunt bij jezelf gaan kijken wat het je te zeggen heeft. Kom je er zelf niet uit dan heb je de kans, het recht, om hulp te vragen. Als je er dan maar voor oppast dat je jezelf niet weggeeft, niet weggooit.

Daarnaast ook dat je jezelf niet zodanig afsluit, dat die ander je niet verder kan helpen. De hulp van die ander is alleen maar een hulpmiddel, maar je bent zelf verantwoordelijk en dat alleen jij kunt jezelf genezen. En je hebt de mogelijkheden om jezelf te genezen in je.

Als je vraagt of je altijd terug moet gaan in een regressietherapie dan vind ik dat helemaal niet nodig. Soms, een heel enkele keer, is het wel goed om het te doen, maar niet altijd. Je mag er vooral niet afhankelijk van worden. Nog minder goed is het om te denken: Nou ja, dat is van een vorig leven, dus daar kan ik nu niets aan doen. Dat is niet waar. Juist omdat het van een vorig leven is kun je er nu iets aan doen. In dit leven begint het weer opnieuw, draait weer diezelfde spiraal en heb je weer de mogelijkheden om het positief te maken.

--- Kun je de regressietherapie vergelijken met de penicilline: heel nuttig, maar niet meer gebruiken dan nodig is?

Z: De regressietherapie komt steeds meer in de mode. Het heeft zijn waarde, heel grote waarde zelfs.

Maar het is niet altijd op zijn plaats. Wanneer een mens vanuit een banale nieuwsgierigheid of vanuit een emotionele afhankelijkheid of vanuit het af willen schuiven van eigen verantwoordelijkheid tot een regressietherapie overgaat, brengt hem dat meer kwaad dan goed. Men moet eerbied hebben voor de waarden van dit leven en ook voor de waarden van een vorig leven.

In een vorig leven hebben we weer alle positieve en negatieve aspecten doorworsteld. De droesem daarvan blijft dan als trillingen latent aanwezig in dat onderbewustzijn. Het steekt de kop op in dit nieuwe leven om jou ervan bewust te maken van het feit dat je daar nog iets hebt zitten dat nog niet helemaal klopt. Je hoeft niet te gaan graven naar wat er allemaal is geweest - of je iemand vermoord hebt of bestolen of weet ik wat, echtbreuk hebt gepleegd - want dat geeft je weer nieuwe emoties, dat geeft je weer nieuwe afhankelijkheden.

Het enige wat je nu moet weten is, dat je nu absoluut een gevolg bent van toen en dat je nu de nieuwe mens wordt van straks. Dat je het alleen maar hoeft te gebruiken in dankbaarheid dat je zoveel mogelijkheden hebt en nu zoveel begrip hebt, in deze nieuwe tijd, van reïncarnatie, van dieper doordringen in geestelijke gebieden, in je eigen zielewezen. Dat je er zoveel hebt bijgekregen om - een volmaakt mens wil ik niet zeggen - een veredeld mens te kunnen worden.

Je verandert steeds

--- Stel je voor dat je al behoorlijk veranderd bent en je ontmoet mensen die nog steeds het oude beeld van je hebben en die je benaderen op een manier die je zelf als negatief ervaart. Hoe kun je dan die mensen op een goede manier benaderen?

Z: Het gaat er natuurlijk als nummer een om: Waarom ervaar je dit als negatief?

Geeft het je een bepaald schaamtegevoel, een bepaald schuldgevoel?

Dat bindt je nog aan je oude ik hè. Schijnt het dan zo geweest te zijn dat je daardoor een schuldgevoel, een schaamtegevoel krijgt, dan is het beter je daarvan los te maken. Want eigenlijk is geen enkel schuldgevoel nodig. Nooit!

Het oude zondegevoel, waarmee wij zijn groot gebracht, dat kan in wezen niet, dat bestaat niet. Want een mens handelt vanuit het bewustzijn dat hij op dat moment heeft en dit kan over een jaar totaal anders zijn, waardoor hij nooit zo zou hebben gehandeld als dat jaar daarvóór.

Dit begrip maakt dat je geen zonde, geen schuld hoeft te voelen. Wel begrip: Hé, ik ben nu zo, ik kan nu anders handelen. Ik was toen zo en ik wist niet beter, dus ik heb toen zo gehandeld.

Uw vraag is dan: Hoe kan ik die mensen benaderen?

Door heel normaal met ze te spreken en ze uit te leggen dat je nu anders bent, omdat je nu een ander begrip hebt en dat die mensen je zien zoals ze jou een jaar geleden hebben gezien. Dat dat een jaar geleden wel waar kan zijn geweest, maar dat dat nu niet meer speelt. Een jaar is lang en een mens groeit per dag. Maar dat is iets waarover je heel duidelijk kunt spreken en een ander duidelijk kunt maken.

Laat je nooit door een schaamtegevoel of een schuldgevoel in een hoek drukken, want daarin schuilt weer het gevaar dat er een stukje van jezelf wordt afgeknabbeld; dat stukje raak je dan weer kwijt hè, dat heeft die ander dan te pakken.

Verschil tussen hulpvrager en hulpverlener

--- U heeft het over hulpvrager en hulpverlener. Ik merk dat ik steeds minder verschil ervaar.

Z: Dat is waar wij naar toe moeten, naar steeds minder verschil.

De hulpverlener die daar nog niet aan toe is, ziet zichzelf nog als de therapeut die de ander zal helpen, alles zal geven, ervoor zal zorgen dat die ander helemaal uit zijn problematiek zal komen.

Dat is niet waar, dat kan niet. De ander die die hulp vraagt, die zo wanhopig is dat hij die hulp vraagt - want je moet dan nogal een stap doen - die ander kun je als hulpverlener niet veranderen. Je kunt alleen iets aanreiken, waardoor in die hulpvrager iets gaat werken, waardoor hij in zichzelf zijn eigen waarheid, zijn eigen zijn zodanig herkent, dat hij iets gaat doen met datgene wat hem is aangereikt.

--- Ik merk dat ik er al vanuit ga dat er geen verschil is.

Z: Het verschil is dat je de ander iets kunt aanreiken. Maar in wezen is dat niet eens een verschil, het is de gemeenschappelijke basis. Want wat je aanreikt is in hem al aanwezig. Maar het is wel zo, dat wanneer iemand dat in zichzelf, dat wat in hem aanwezig is, niet ontdekt heeft, die hulpverlener dat kan aanraken, waardoor het in die persoon tot bloei kan komen. Je kunt een ander niet helpen met iets wat niet in die ander aanwezig is. Dat zou hij toch niet erkennen, en ook niet accepteren. Daardoor kan het hem ook niet helpen.

--- Ik wil wat vragen ter beveiliging van de hulpvrager. Hoe ontdek je waar je goed zit, als je naar een bepaalde hulpverlener toegaat, of dat nu een homeopaat, een arts, een fysiotherapeut, een haptonoom of een spiritueel genezer is?

Z: Je ontdekt pas of je goed zit bij een hulpverlener, wanneer je merkt dat de hulpverlener jou in je waarde laat. Je weet dat je goed zit wanneer je met respect wordt behandeld, wanneer je in je eigen waarde wordt gelaten. Wanneer je kunt voelen dat die ander je wil helpen wanneer je dat nodig hebt, wanneer je dat vraagt. Maar dat jij in je uniek zijn als mens vrij staat en niet wordt beïnvloed, geconditioneerd door die hulpverlener, die zo nodig zichzelf wil of moet bevestigen; dat is egotripperij.

Als je zoiets ontdekt, dan zit je fout natuurlijk. Als je bij een egotripper terecht komt dan krijg je daar niets van, dat breekt alleen maar af. Dat voel je duidelijk in jezelf.

Als ik dingen tegen jou zeg die jij helemaal niet kunt accepteren van mij en je denkt: Mens waar bemoei je je mee, dat is helemaal niet zo, dan kan dat verschillende redenen hebben.

Het kan zijn dat ik jou juist daar raak waar je jezelf nog niet hebt kunnen herkennen, of het kan zijn dat ik iets doe wat helemaal niet bij jou past, wat aan jouw zijn afknabbelt.

Het is aan jou om te ontdekken welke van de twee waar is. Want het gebeurt heel vaak, heb ik gemerkt bij mensen die ik op mijn spreekuur krijg, dat ze wanneer ik iets zeg, terugschrikken, er helemaal niet aan willen. Ik zeg ze dan: Denk er eens over na. Ik zeg dit niet om je te onttronen, maar denk er over na, wat is hiervan waar in jezelf. Ervaar dat het gebeurt vanuit het liefdesaspect, vanuit het samen mens zijn. Wanneer die mens dan in zichzelf keert en eerlijk is tegenover zichzelf, dan ontdekt hij dat er iets is aangeraakt in hemzelf.

--- Soms komen er ontzettend veel aanvaringen op je af en dan denk je: goh, ik wil toch wel even vakantie daarvan hebben. Je roept het in feite zelf op, maar kun je soms niet beter het lot in eigen handen nemen en de aanvaringen als het ware potentiëren?

Z: Ja, het wordt dan tijd dat je in wat rustiger vaarwater terecht komt en dan probeert om afstand te nemen van die achtergronden waardoor die aanvaringen ontstaan. Dat je gaat begrijpen dat je nu overspoeld wordt omdat je je in jouw aura teveel openstelt en als het ware zegt: Kom maar binnen jongens. Dan komt alles tegelijk naar je toe.

Dus moet je je aura gaan dichten, jezelf weer onkwetsbaar maken. Doordat je je emotioneel te veel openstelt krijg je als het ware een doortocht in je aura, krijg je zwakke plekken in je aura, waardoor alles op je afkomt, en in steeds snellere mate, in steeds grotere mate, tot er geen stoppen meer aan is.

Het is dus de hoogste tijd, dat je eens met jezelf in een kamertje gaat zitten en er over gaat nadenken en gaat voelen, niet denken maar voelen: Waar kan ik stoppen? Wat is wat me nu teveel raakt? Wat doe ik eraan, waardoor het mij raakt? Heb ik een schuldgevoel? Heb ik een gevoel dat ik zonodig moet? Moet ik voldoen aan verwachtingen? Want dat speelt meestal.

De groeimogelijkheden in één leven

--- U geeft ons de indruk, dat de groeimogelijkheden in één leven onbeperkt zijn. Of is het zo dat bij een incarnatie een bepaalde limiet is gesteld?

Z: Er is qua niveau van een incarnatie een bepaalde limiet gesteld, maar binnen die limiet zitten vele gradaties van een niveau die je kunt bereiken. Je krijgt in een bepaald leven zoveel mogelijkheden mee, dat je verschillende gradaties van een bepaald niveau kunt bereiken.

--- Het is dan naar boven afgerond. Je kunt daar nooit overheen, dat is vastgelegd?

Z: Dat wil ik niet helemaal zo zeggen. Het ligt als mogelijkheden klaar. Wat je daarmee doet, dat is je eigen vrije wil. Het kan zelfs dat je in dit leven er overheen schiet en dat je verder gaat dan oorspronkelijk de bedoeling was van je komst, van je incarnatie. Dat kan, dat is mogelijk en dat heeft altijd te maken met een zichzelf kunnen offeren, zichzelf kunnen offeren vanuit de liefde. Zodra dus de liefde zodanig de overhand in jezelf krijgt, kun je boven jezelf uitstijgen, ook boven het niveau wat je gekozen had toen je incarneerde.

Maar dat zijn maar enkelen, dat kunnen niet veel mensen. Ik denk dat dat de groten onder ons zijn. Maar toch zit in ieder mens dat grote verborgen, toch wel.

--- De manier om daarmee in contact te komen is via dat hoger Zelf?

Z: Via het hoger Zelf, ja. Maar dat zich integreert in de ziel en dus in de persoonlijkheid. Want de persoonlijkheid, die doodgewone aardse persoonlijkheid, is de drager van alles. Die is ontzettend belangrijk.

In veel esoterische kringen en oosterse filosofieën wil men de persoonlijkheid eigenlijk vernietigen en dat is, als er ooit van zonde sprake zou zijn, zonde.

Want die persoonlijkheid draagt die ziel, die hogere geest, die drie geledingen.

De persoonlijkheid mag nooit vernietigd worden, want door de groei van de persoonlijkheid groeit de ziel mee, waardoor de geest, een hoger aspect van hem in die ziel, zich in die persoonlijkheid kan manifesteren.

Ter verduidelijking: Als de persoonlijkheid groeit door de inwerking van de ziel, dan groeit de ziel ook weer mee, waardoor die hogere geest, die vonk Gods, zich op een hoger niveau - een aspect hoor van dat niveau - weer kan manifesteren in die ziel, waardoor die ziel zich weer op een hoger niveau kan manifesteren in die persoonlijkheid, zodat die persoonlijkheid weer gaat groeien ...

Enfin, en zo draaien we steeds rond.

--- Wat bedoelt u met gradaties van niveaus?

Z: Die zin is een aantal jaren geleden doorgekomen in de begeleiding die ik krijg, ik had het er eerst ook zelf wel moeilijk mee. Het is eigenlijk een heel eenvoudige zin: bij gradaties kun je je een thermometer voorstellen, met allemaal van die streepjes. Een niveau heeft 7 gradaties, 7 streepjes, en dat hele niveau omvat een bepaald geestelijk gebied. Je moet al die streepjes door om dat hele gebied doorworsteld te hebben.

--- Je kunt dus zeggen: je kunt 37.3 hebben en 37.5 ?

Z: Ja, leuke vergelijking.

Je eigen hulpverlener zijn

--- Hulpvrager en hulpverlener. Het klinkt alsof twee soorten mensen zijn. Is er eigenlijk niet maar één soort mens? Iemand kan op een bepaald ogenblik hulpvrager zijn en een ander moment hulpverlener.

Waarom zou hij niet bij zichzelf hulp vragen? Hij heeft uiteindelijk een hogere geest en hij zou door middel van meditatie, of een bepaalde training, bij zichzelf te rade kunnen gaan om hulp te vragen en te krijgen.

Z: Ik heb dit zo duidelijk proberen te maken. Inderdaad is dat waar. Het zijn rollen hoor, hulpvrager en hulpverlener. Wij spelen rollen, wij zijn acteurs in dit leven, en de ene keer speel je deze rol en de andere keer speel je de andere rol. Als je nu een hulpvrager bent, ben je misschien overmorgen hulpverlener, want het ligt inderdaad heel dicht bij elkaar, het gaat in elkaar over.

Ik heb het juist met opzet gescheiden om de mens tot besef te brengen dat wanneer hij hulp vraagt hij geen ondergeschoven, ongeapprecieerd persoon is. Ik heb al eerder gezegd dat je wel het recht hebt om hulp te vragen, maar niet om jezelf weg te gooien. Daar gaat het om.

Het is allemaal juist gezegd om tot je eigen hulpvermogens te komen, om in jezelf je eigen hulpvermogens in 's hemelsnaam, aan te leren boren. Ik denk dat we dat moeten leren, allemaal. Ik heb ook wel eens hulp nodig en dan denk ik: O ja, ik kan toch ook zelf wel wat? Ik heb het toch in me, daarom ben ik hier toch?' Ik ben een gewone vrouw, net als jullie allemaal gewone mensen zijn. We kunnen het toch? Die momenten dat je hulp vraagt, dat is ook geven.

In het gedicht aan het begin van deze lezing staat: Wordt toch wakker en ontdek dat je zelf zoveel hebt en dat je zelf jezelf kunt helpen, dat je je eigen hulpvermogens hebt:

"Laat mij niet dansen op een andere toon
Niet handelen volgens een andere macht
Wezen van alle schijn, verborgen in mijn woôn
Ontwaak, leef en werk vanuit mijn eigen kracht."

Verander de toekomst

In de tijden die gaan komen, in de crisissen die over ons gaan komen - en daarvoor
hoef je helemaal niet helderziend te zijn, om dat te zien - zal ieder mens al zijn hulp-
krachten, al zijn hulpvermogens ontzettend hard nodig hebben.

Je moet ze leren gebruiken. Eerst ontdekken dat je je eigen vermogens hebt. Dan het
accepteren in jezelf, daarna en juist daardoor kun je ze leren gebruiken. Gebruik al je
hulpvermogens. Ik kan niet zeggen hoe verschrikkelijk belangrijk dit zal worden in de
komende tijden.

Ga nou niet in paniek naar huis straks, want ik bedoel heus niet dat morgen de
atoombom valt, maar ik bedoel wel dat er veel ellende in gradaties van niveaus over
de wereld komt, en dat de mens zelf, wanneer hij zijn eigen vermogens aanboort en
ze zo groot mogelijk maakt, daar enorm veel aan kan doen.

Jullie kunnen jezelf tot spiritueel weerbare mensen maken. Ieder mens heeft zoveel
liefdesvermogen in zich. Als je maar toestaat dat dit in jezelf gaat spreken. Als je maar
niet bang bent voor jezelf of bang voor de ander.

Probeer respect voor jezelf, liefde voor jezelf te hebben want daardoor straal je uit naar
de ander. Respect voor je eigen hoger Zelf in je menselijke context, betekent in wezen
respect voor de ander. Dit brengt juist in de hulpverlening een grote mate van
gelijkwaardigheid aan.

HOOFDSTUK II

DE MENS ALS HULPVERLENER

Deze lezing gaat over de hulpverlening, de hulpverlener. Over de hulpverlening, die in alle aspecten van de maatschappij wordt gegeven, wilde ik enkele dingen zeggen, vanuit mijn visie.

Wat houdt mijn visie in? Ik denk dat het een visie is vanuit de geest. Hij komt vanuit de sferen.

Geestelijke verbinding

Hulpverleners aan anderen legt een enorme grote verantwoordelijkheid op de schouders van de hulpverlener. U bent zich dat natuurlijk allemaal wel bewust, maar deze verantwoordelijkheid gaat verder dan het leven van nu.

Deze verantwoordelijkheid is als het ware een keten naar volgende levens toe, komende vanuit voorbije levens.

Hulpverlening in het nu is van ontzettend belang voor de hulpvrager, degene die die hulp krijgt, opdat hij een werkelijk inzicht zal verkrijgen, inzicht in zijn eigen problematiek.

Het is daarom zo belangrijk dat de hulpverlening gegeven wordt. Dat deze hulp komt vanuit de gemeenschap die de hulpverlener in de geestelijke gebieden heeft met de persoon die hij hulp geeft.

Niet vanuit het ego van die hulpverlener. Niet vanuit zijn persoonlijkheid, vanuit zijn eigen projecties emoties opleggen aan degene die hij hulp geeft.

Misschien vindt u dit even wat moeilijk. Dit soort hulpverlening gaat namelijk dieper dan men op het eerste oog ziet en denkt.

Hulpverlening gegeven vanuit de persoonlijkheid, met de kennis, vakkundige kennis die de persoon heeft die de hulp geeft, zal de hulpvrager niet voldoende inzicht, werkelijk geestelijk, dieper inzicht in zijn eigen problematiek geven. Het zal hem helpen zich mentaal een weg te banen door het oerwoud van zijn eigen problematiek, dat zeker wel.

Maar het moet hem verder voeren. Hem een zo groot inzicht geven, dat hij begrijpt waarom hij tot zijn problematiek is gekomen en hoe hij boven deze problematiek kan uitstijgen, om te voorkomen dat hem dit in een volgend leven weer gaat gebeuren. Dus de verantwoordelijkheid in dit leven is enorm groot. Alles wat een mens doet, denkt, handelt, is niet alleen nu van groot belang, maar ook van een ontzagwekkend belang in het totale geheel van de kosmos waarin wij leven.

Wanneer de hulpverlener hulp verleent, gebaseerd op eigen persoonlijke visie, persoonlijke ideeën, projecties, soms zelfs eigen frustraties, eigen emotionele gebondenheden, dan raakt hij bij zijn hulpvrager juist datgene aan waar hij die hulpvrager overheen moet brengen, moet helpen.

Het kan zelfs zijn dat wanneer hij die hulpvrager op deze wijze diep aanraakt, het die hulpvrager eerder slechter gaat dan beter.

Het kan zijn dat die problematiek die heel diep, in het binnenste, in het onderbewustzijn van de hulpvrager zetelt, naar boven gaat komen en dat hij zich daar niet op de juiste wijze van kan verlossen omdat de hulpverlening daarin tekort schiet. Die hulpverlening gaat maar tot een bepaald punt, tot een punt waar die hulpvrager misschien wat emoties kwijt kan raken, misschien vakkundig verder geholpen wordt tot een bepaalde zelfanalyse.

Maar hij moet zo diep gaan dat de hulpvrager inzicht krijgt in zichzelf, inzicht krijgt in het waarom. Waarom is hij in dit leven opgescheept met datgene waar hij deze hulp voor nodig heeft? Want het inzicht hierover bewaart de mens, reguleert de mens voor een herhaling in een komend leven. Nu zult u zeggen: Ja maar ik geloof niet in een komend leven, of wat kan mij een komend leven schelen.

Zelfs al denkt u dat, al gelooft u helemaal niet in een herhaling van het leven, dan nog is het van het allergrootste belang, dat de hulp die de ene mens aan de ander biedt affiniteit heeft met het eigene, met het diepere in die mens. Anders roept hij een nieuwe keten op, een nieuwe escalatie van bepaalde negatieve aspecten, trillingen.

Houding van de hulpverlener

Wij zijn allen de ene dag hulpvrager en de andere dag hulpverlener. Ieder mens heeft vanuit de eenheid, de kosmische eenheid die wij vormen met alles wat leeft, affiniteit met alle negatieve aspecten en ook positieve aspecten, die in ieder ander mens leven. In het ene leven heeft u deze aspecten, in het andere leven die aspecten uit te werken.

In het ene leven bent u gezegend met iets meer inzicht, met iets meer begrip, met iets meer wijsheid misschien. In het volgend leven bent u misschien in bepaalde aspecten van uw persoonlijkheid zo wijs dat deze niet nog eens verwerkt hoeven te worden, maar dienen zich weer andere aspecten aan, die wel verwerkt moeten worden. Denk dus vooral niet dat wanneer u een hulpverlener bent, u nooit om hulp verlegen zult zitten. Op uw beurt zult u weer hulp nodig hebben.

Wat ik met dit alles wil zeggen is dat de houding van de hulpverlener ontzettend belangrijk is, dat de houding van de hulpverlener de basis is waarop hij die ander kan ontmoeten, werkelijk ontmoeten. Niet alleen vanuit zijn hoogte, vanuit zijn inzicht, zijn begrip die ander helpen.

Juist de ander tegemoet treden met het volste respect voor diegene die hulp vraagt. Daar heeft die persoon recht op. De hulpvrager, juist de hulpvrager, heeft recht, het volste recht, op het werkelijke respect van de hulpverlener. Wordt het respect niet gegeven, dan zal hem dit opbreken. Dan zal hij, hetzij in een ander leven, hetzij in dit leven, dit karma - karma betekent de wet van oorzaak en gevolg - wat hij dus zelf weer in de kosmos heeft gebracht, opnieuw moeten oplossen.

Alles is met elkaar verbonden

Dus alles wat wij doen, hetzij hulpvragen, hetzij hulpverlening, ons hele denken, ons hele handelen, geeft die trillingen en roept die trillingen op, die met elkaar een eeuwig durende keten vormen.

Ik wil hiermee zeggen, dat een mens niet leeft voor zichzelf alleen, dat de mens niet een eenling is. Ieder mens is uniek, ieder mens bestaat alleen zoals hij of zij is. Dat is zijn uniek zijn, zijn goddelijke aanwezigheid in hemzelf, zijn schepping in zichzelf.

Al deze eenheden zijn met elkaar verbonden. Dat betekent, dat wanneer een enkele schakel van deze eenheid, deze keten, negatief handelt, denkt, er in de keten van de hele mensheid op deze planeet, in de kosmos, deze negativiteit blijft bestaan, totdat zij weer is opgelost.

Hulpverlening is op zich niet alleen de hulp die u geeft aan een ander mens, hij is vooral onzichtbaar aanwezig. Met hoe meer respect hulpverlening wordt gegeven, met hoe meer liefde hulpverlening wordt gegeven, met hoe minder persoonlijke ideeën, denkbeelden, gevoelens dat gepaard gaat, des te zuiverder, schoner de hulpverlening is, des te zuiverder en schoner trillingen zij oproepen en geven in de kosmos, op deze hele planeet.

In respect en liefde aanreiken

Als u, wat iedere helderziende ziet, de negativiteit zou kunnen zien die er op deze planeet hangt, iedere gedachte die zich vastzet als trilling in het ongeziene om ons heen, zou u schrikken. Als u ziet, zoals ik wel eens gezien heb, hoe een hulpverlener handelt die zichzelf hoger acht dan zijn hulpvrager, wat er aan lelijks uit hem komt, wat er aan negativiteit over die hulpvrager wordt heen gestort, dan zou u zich dood schrikken.

Daarom is het van groot belang dat degene die hulp geeft die ander absoluut in zijn waarde laat, in zijn uniek zijn laat. Daarom is het van groot belang dat hij hem of haar alleen maar aanreikt: Kijk, zie hier, met mijn kennis, vanuit mijn inspiratie, vanuit mijn begrip en inzicht, reik ik je dit aan. Zie wat je er zelf mee kunt gaan doen, en vooral, onderken in jezelf je eigen mogelijkheden tot inzicht, tot genezing, tot regulering van jezelf.

Tot in de dood

We hebben het over stoffelijke hulpverlening, die ook een geestelijke weerklank heeft. Ik had graag gezien dat de ondertiteling van deze lezing "Hulpverlening in het leven tot in de dood en tot over de grenzen van de dood" geweest was. Hulpverlening tot in de dood.

Wanneer een mens, die het niet meer ziet zitten, zoals dat heet, hulp vraagt aan de ander, als de ander vanuit zijn kennis, vanuit zijn kunde, vanuit zijn inspiratie, die ander

helpt, maar deze mens niet op de weg zet om vanuit de eigenwaarde, vanuit de eigen mogelijkheden, naar werkelijk geestelijk inzicht in zichzelf te komen, zal zijn hulpverlening niet de gebieden van de geest halen.

Zijn hulp zal rondzweven in de lagere gebieden van de geest, in de astrale gebieden, in de stof. Natuurlijk is het in de stof nodig. Maar om te voorkomen dat het zich zal herhalen, om er voor te zorgen dat deze hulpvrager werkelijk inzicht zal krijgen, dan moet het verder gaan.

Het verder gaan impliceert dat er een inzicht, een begrip komt in wat die mens aan mogelijkheden en aan beperkingen heeft. Waarom hij gebukt gaat onder zijn beperkingen, waardoor hij hulp nodig heeft. Heeft hij dit inzicht niet verkregen, dan zal hij weer terugkomen met hetzelfde, en dan moeilijker en zwaarder.

Willen wij uiteindelijk, wij allen, toch eens verlost worden, eens op deze planeet een werkelijk menselijk bestaan kunnen opbouwen, willen wij van deze planeet een werkelijke nieuwe aarde maken, dan zullen wij ons begrip zodanig moeten gaan veredelen, vervolmaken, dat wij tot in de sferen, dus tot in de dood, dat begrip meenemen. Want de mens die met een bepaald inzicht en begrip sterft, komt in de sfeer die overeenkomt met dat inzicht, met dat begrip en dat bewustzijn dat hij op aarde had. Mankeerde daar op aarde een heleboel aan, dan mankeert het ook aan de sfeer waar hij komt. Dat is heel verdrietig.

In de oude christelijke boeken lezen wij over de hel en het vagevuur. De hel is de hel die de mens, de overledene, de ziel, zichzelf schept, wanneer hij na zijn dood wordt geconfronteerd met zijn onvermogen, zijn beperkingen die hij in het leven heeft gehad.

Wanneer hem toen niet de kans is geboden zijn begrip te vergroten zal hij in de sferen verblijven totdat hij uit zichzelf begrijpt dat hij de liefde Gods mist, dat hij die nodig heeft. Want de hulp in de sferen kan alleen gegeven worden als de oproepende kracht van degene die daar aankomt en hulp nodig heeft, dat uitzendt.

Het idee dat de mens, wanneer hij sterft, meteen een engel wordt en aan de voeten van God zit, is echt niet waar.

Wanneer een mens sterft gaat hij over, zoals dat heet, met dat begrip wat hij zich op aarde heeft vergaard. Daarom is het zo belangrijk dat wij hier op aarde ons begrip en ons inzicht verruimen, vergroten, verdiepen, vergeestelijken.

Hoe kan deze wereld tot een werkelijke broederschap, zusterschap komen, hoe kan deze wereld tot een werkelijke leefbare planeet worden waarin ieder de ander respecteert en zelfs liefheeft, als niet het begrip, het inzicht hierover nu in de stof wordt gebracht, wordt gegeven.

De mens van oorsprong goddelijk

In deze nieuwe tijd zie ik dat bij honderden groeperingen, in duizenden mensen dit begrip langzaam begint te dagen. Ik zie dat er, vooral in Nederland, zeer vele

groeperingen bezig zijn. Ze willen op een andere wijze leven, werken, wonen, denken. Ik bedoel met anders: niet gebonden, niet gereguleerd door hetgeen hen in de materie wordt opgelegd. Je kunt je niet zomaar verzetten tegen de maatschappij, want dan ga je er naast staan.

De bedoeling is dat er begrip, inzicht komt dat de mens een van oorsprong goddelijk wezen is. Dat een ieder dat is. Dat hij vanuit deze oorsprong heeft te delen met de ander. Dat hij vanuit deze oorsprong de ander heeft lief te hebben. Dat begrip, dat inzicht, begint heel langzaam te komen.

Het is ontzettend moeilijk dit in de stof te realiseren. Ik denk dat het alleen mogelijk is als mensen zich gaan samenbundelen. Als mensen elkaar, vanuit dit inzicht, zoveel hulp geven dat de ander mee durft te gaan. Mee durft te gaan in het begrip: ik ben vanuit een hoger Zelf, geplaagd in een ego, het lagere, het stoffelijk zelf. Dit lagere zelf zal uiteindelijk moeten komen tot integratie met dit hogere Zelf. Ik heb de plicht dit vanuit mijn weten, vanuit mijn gevoel, vanuit mijn liefde aan de ander aan te reiken.

Die plicht heeft ieder van ons.

Ik bedoel niet op te leggen, ik bedoel niet te dwingen, de ander te beïnvloeden, ik bedoel aan te reiken. Als wij dit allen, u allen, stuk voor stuk, in ons dagelijks leven meenemen, in ons dagelijks leven werkelijk proberen te realiseren, werkelijk tot uiting te brengen, dan gaat onze hulpverlening verder dan de stof.

Ik weet hoe moeilijk het is, we hebben allen onze moeilijkheden, dag in dag uit, de hele dag door. Het valt niet mee om steeds duidelijk te weten: o ja die ander is net als ik, is net zo veel respect waard als ik. Het is vooral moeilijk als je zelf nog niet eens tot dat respect voor jezelf gekomen bent, ook dat is hulpverlening. Zodat je voor jezelf respect hebt, zodat je jezelf acht, je jezelf liefhebt.

Ik bedoel niet vanuit de hoogmoed, niet vanuit het denken dat je meer bent dan een ander, dat je meer weet dan een ander. Dat is ook maar een geluk, dat je dat hebt. Een zegen dat je hebt kunnen studeren, dat je meer hebt kunnen te weten komen dan een ander. Hoe meer je weet, hoe meer, hoe groter de verantwoordelijkheid is.

Als de mens zover kan komen, dan gaat zijn hulpverlening verder dan de stof, dan gaat die hulpverlening tot in de sferen. Dan kan de mens, de stoffelijke mens, zelfs diegenen die overgegaan zijn en daar in de sferen leven, helpen. Dan kan de stoffelijke mens diegenen die hem zijn voorgedaan door de liefde tot een bepaald inzicht en begrip brengen.

Hulp van boven

Dat is één kant van het hulpverlening, de andere kant werkt andersom. De hulp die wij krijgen vanuit de sferen is aangepast aan, heeft affiniteit met datgene wat wij uitzenden. Hoe meer begrip wij hebben, des te meer inzicht, des te meer hogere hulp wij krijgen, des te meer affiniteit je als persoonlijkheid hebt met je eigen hogere zelf.

Want dat hogere zelf van de mens is onaantastbaar. Dat hogere zelf existeert in de hoogste sferen. Dat hogere zelf verdicht zich door de sferen heen totdat het in dat mensje op de aarde komt. Het contact dat dat mensje op aarde heeft met dat hogere zelf bepaalt hoe zijn geest hem vormt, hoe zijn geest hem of haar tot volmaaktheid zal kunnen brengen.

Indaling van Christuskracht

Er is een gezegde: Zo boven, zo beneden.

Wij kunnen niet verwachten dat, zoals is gezegd, de Maitreya, de Christus zomaar in een wereld zal komen, die eigenlijk niets van deze Christus wil weten, niets van deze boodschappen wil weten. Een wereld waarin de mens zichzelf niet acht en zeker niet zijn buurman of buurvrouw.

De Christus, de Maitreya kan pas komen wanneer de oproepende kracht in de mens zo groot is, dat zij elkaar raken. Wanneer in de mens het begrip van die Christusliefde, die Christuskracht, tot een werkelijke realiteit is geworden, dan pas kan de neerdaling van die Christuskracht zo groot worden dat de wereld erdoor kan veranderen.

Ook dat is dus hulpverlening. Het is zowel hulpvragen als hulpverlening, want wij helpen de Christus om te kunnen komen, wanneer in onszelf het begrip van deze Christus steeds groter wordt.

De Christuskracht helpt ons om in onszelf tot een steeds groter begrip te kunnen komen van ons werkelijke wezen. Dat hoger wezen dat wij van oorsprong zijn, en dat wij levens lang hebben laten ondersneeuwen door alles wat er gebeurt, door alles wat wij doen, door alles wat ons wordt aangedaan.

De weg wijzen naar het diepste innerlijk

In het werk dat ik doe, in het werk dat velen met mij doen, staat primair de mens als uniek hoger wezen. Secundair is dat deze mens en dit hoger wezen, die ergens de aansluiting is kwijtgeraakt, tot die eigen aansluiting in hemzelf gebracht wordt. Iedere hulpverlener heeft, of dat nou een maatschappelijk werker is, een verpleegkundige, een arts, een psycholoog, een psychiater, een therapeut, in wezen alleen deze ene, ene plicht.

De plicht de mens die hem hulp vraagt de weg te wijzen naar het Zelf, naar het eigen innerlijk. Waar een zo grote schoonheid aanwezig is, waar werkelijk alle, alle kracht en mogelijkheden aanwezig zijn om dat wezen van schoonheid, dat hogere zelf weer te herontdekken en daarmee een eenheid te worden.

Angst als weerstand

In hetgeen ik doorkrijg, in de inspiratie ligt vaak heel veel weemoed verborgen. Weemoed over de mens die zo hardnekkig is in zijn ontkenning van dit werkelijke hogere wezen in zichzelf.

Deze ontkenning komt voort uit angst, uit angst wat je er mee zou moeten gaan doen. Waar brengt het je heen, wat vraagt het van je, hoe zul je worden, wat raak je kwijt en wat krijg je ervoor terug?

Wanneer ik zelf wanhopig ben en denk: "Ja, ben je nou een roepende in de woestijn, waar doe ik het eigenlijk voor?" dan wordt er zo vaak gezegd: "Wanneer je zelfs maar één mens tot dit begrip kunt brengen zal er al werkelijk vreugde zijn in de sferen." In de bijbel staat hetzelfde, heb ik ontdekt, en ik ben heus niet Bijbelvast, maar dat heb ik dan toch maar ontdekt, over die ene mens die werkelijk in zichzelf begrijpt dat hij de Algeest in zich draagt, dat hij God in zichzelf is.

Wij vormen met elkaar God

Wat is God, wat noemen wij God? Niet de man met een baard. Wij maken God. Wij vormen met elkaar God. Hoe groter het begrip hierover is, hoe dieper het inzicht hierover is, hoe groter en hoe reëler het gemanifesteerd wordt op aarde. Want broederliefde komt niet zomaar voor niets en niet zomaar uit het niets. Net zo min als werkelijk samen delen en werkelijk een paradijs op aarde. Dat kan niet. Het kan pas wanneer de mens dit werkelijk, werkelijk begrijpt. Dat is hulpverlening, dat is mededelen aan elkaar. Iedere therapeut, iedere hulpverlener, begrijp alstublieft in uzelf hoe diep uw opdracht is, hoe groot, hoe verantwoordelijk uw opdracht is: Om die mens die naar u toekomt om van u hulp te vragen, tot een werkelijk inzicht in hemzelf, in zijn/haar verbondenheid met het goddelijke in hem/haar zelf te brengen.

Het belang van dieper inzicht

We hebben het over de hemel gehad, en nu gaan we weer terug naar de aarde. U zult het misschien niet willen accepteren, niet willen geloven - maar ik reik u aan en misschien kunt u daar iets in vinden dat u helpt, dat u troost -: dat wanneer uw begrip en uw inzicht in dit leven geïnspireerd, vergeestelijkt, dieper geworden is, dat u dan in uw volgend leven op een heel andere wijze zult zijn.

Dat in uw volgend leven de aspecten die u heeft, toch meer doordrongen zijn van dit begrip en van dit inzicht, waardoor de weg niet zo moeilijk zal zijn. Daardoor zullen wij, generatie na generatie, deze aarde uiteindelijk tot een werkelijk paradijs kunnen maken. Ik hoop dat het niet nog duizenden jaren zal duren. Maar dat ligt aan ons. Wij moeten die hemel op aarde brengen. Met andere woorden, wij moeten dat inzicht en dat begrip in de stof realiseren zonder mooipratery en "flower power" - dat is wel lief en aardig - met een werkelijk werken aan onszelf en daardoor aan die ander. Want je kunt niet werken aan een ander wanneer je niet aan jezelf werkt, wanneer je niet tot je eigen inzicht, tot je eigen liefde voor je zelf bent gekomen.

Liefde en respect voor jezelf

Dat is de allergrootste hulpverlening: liefde voor je zelf, respect voor je zelf, voor je eigen waardigheid, je eigen waarheid in je zelf, je uniek zijn, je oorspronkelijkheid.

Je schepping in jezelf zodanig realiseren dat je werkelijk die schepping bent. Dat je werkelijk dat aspect van goddelijkheid, van schoonheid reëel maakt in de stof. Wanneer ieder mens daar voor zichzelf mee bezig is straalt hij al zoveel uit, dat hij anderen daar al mee helpt. Als je dan ook nog hulpverlener bent, vanuit je professie, heb je nog meer om te geven, heb je nog meer om die ander een hand toe te reiken, toe te steken.

DIALOOG

Hulp aan overledenen

--- Hoe kun je omgaan met eventueel hulp verlenen aan overledenen?

Z: Je mag overledenen niet belasten met je eigen emoties van verdriet, schuldgevoelens, haat, miskennis of wat dan ook. Deze emoties mag je niet richten op de overledene. Hierdoor plaats je deze overledene in een aan de aarde gebonden astrale sfeer. Door zijn eigen affiniteit met de emoties van de persoon op aarde kan hij zich niet losmaken, waardoor hij niet verder kan gaan naar zijn eigen lichtweg.

Je kunt een overledene de kans geven zichzelf te worden, de kans los te kunnen raken van de aardse emotionele gebondenheden. Daar heeft hij tijd voor nodig, veel tijd, soms hulp in de sferen, hulp van beneden.

Hoe kun je hulp van beneden verlenen? Die hulp kun je geven door vol liefde aan deze overledene te denken. Door datgene wat in het leven niet goed is geweest proberen te bekijken vanuit een ander standpunt, ontstegen aan je eigen emoties die daaraan verbonden zijn. Bijvoorbeeld: Je hebt een relatie gehad met iemand, die van beide kanten niet erg harmonieus was. Die persoon is overleden en je zit daarmee. Heb je daar nou een verschrikkelijk schuldgevoel van, dan houd je hem vast en laat je hem delen in dat schuldgevoel. Alles wat er in hem aanwezig is aan schuldgevoel, wordt verergerd door je eigen schuldgevoel. Het gaat als het ware dubbel op.

Het blijft in de sferen en straalt uit. Het straalt naar anderen uit, het trekt anderen aan die hetzelfde hebben. Het zijn trillingen die zoeken naar affiniteit met, naar respons van andere trillingen van andere overledenen. Om een mens heen die werkelijk slechte gedachten heeft zijn vele overledenen, die aangetrokken worden door deze gedachten, omdat zij er zelf nog mee bezig zijn en zich er nog niet van hebben kunnen losmaken.

Iemand die opbouwende liefdevolle gedachten heeft, zal hetzelfde aantrekken. Daardoor vergroot hij deze liefdevolle trillingen zodanig dat zij weer invloed hebben op de omgeving.

Houd dus nooit een overledene vast met je eigen emoties en ook niet door steeds met hem of haar bezig te zijn met en in je gedachten. Gun hem de vrijheid. Laat hem los, dat heeft hij zo nodig.

--- Kun je een gestorven familielid hulp verlenen? Zo ja, hoe?

Z: Denk in liefde aan deze persoon en praat in jezelf - zonder je nou direct op die persoon te richten - praat in jezelf. Daardoor trek je heel veel entiteiten aan die er naar gaan luisteren.

Hier zijn ontzettend veel entiteiten. Dat hoeft u heus niet griezelig te vinden. Doe ze niet aan hen griezelig te vinden. Het zijn mensen, niet meer in de stof, met alle menselijke gevoelens. Ze willen zo graag verder. Alles wat hier gezegd wordt helpt hen. Maar als je teveel verdriet of schuldgevoel of miskennis of wat dan ook naar ze toe stuurt, houd je ze verkeerd vast. Dan kunnen ze zich niet losmaken.

--- Hoe ziet u onze verhouding tot de sferen? Daarin vervat zit ook de vraag hoe die hulpverlening vanuit de sferen gaat.

Z: Het zijn affiniteitstrillingen: hetgeen je opstuurt krijg je terug. Het trekt elkaar aan, het vult elkaar aan. Als er hier op deze planeet heel veel agressie is, geweld, zelfs geweld vanuit goede bedoelingen, maar toch geweld en toch agressie, dan roept het dat alleen maar op, en het wordt groter, ook in de stof. Het vergroot zichzelf, het is als het ware uitdijend, een olievlek. Ik zie zo'n olievlek die steeds groter wordt.

--- Als je met mensen werkt die, zeg maar, nog heel kwaad op hun overleden moeder zijn, en ze zitten bijvoorbeeld met die wrok, met die miskennis van die moeder, dan kun je niet zeggen: denk daar maar liefdevol aan. Want ze zitten daar mee. Hoe ga je daarmee om?

Z: Probeer die mens tot het begrip te brengen dat zijn moeder gehandeld heeft vanuit het begrip wat zij had op dat moment. Dat je misschien een tijdje later een heel ander begrip hebt en dan ook anders handelt. Daardoor kom je in wezen eigenlijk nooit meer tot schuld en ook niet tot wrok van de ander naar je toe, want het is geen schuld. Een mens kan niet meer doen, niet meer zijn, niet meer handelen dan hij aan begrip in zich heeft. Dus past eigenlijk alleen maar medelijden, medeleven dat het begrip niet groter was.

Maar óók kun je je afvragen: Wat was bij hem of bij haar aanwezig, waardoor die moeder zo heeft gehandeld? Dat is ook een affiniteitstrilling; het een riep het ander op. Wanneer dat inzicht, dat begrip komt bij die persoon, zal ze ook kunnen komen tot vergeving en uiteindelijk tot liefde.

De juiste respons

--- Hoe ga je om met iemand die vast zit en geen hulp wil zoeken?

Z: Ten eerste: Dat die persoon geen hulp wil zoeken, dat is van die persoon, dat is zijn goede recht, dat is zijn eigen vrije wil.

Wie zegt trouwens dat hij vast zit? Zeg je dat zelf, omdat je dat ziet? Ervaart die persoon dat eigenlijk zelf wel?

Als die persoon niet ervaart dat hij vastzit, dan hoef jij niet te zien dat hij vastzit. Dat heeft dan geen nut. Want iemand die dat niet in zichzelf ervaart zal het ook niet accepteren als je hem dat zegt. Dat voelt hij niet zo.

Je kunt dus pas hulp geven aan zo iemand wanneer die persoon zelf tot de ontdekking komt dat hij inderdaad vast zit. Dan kun je pas iets gaan doen.

Ongekleurde hulpverlening

--- Hoe kan ik als hulpverlener onderscheid maken tussen hulpverleners op basis van persoonlijke bekwaamheden en inzichten, en hulpverleners op basis van helende vermogens die niet persoonlijk gebonden zijn?

Z: Je kunt je bekwaamheden en je eigen inzichten in dienst stellen van die helende vermogens, die niet persoonlijk gebonden zijn.

Dat komt erbij. Dat is je cadeau, je genade, je eigen zegen.

Je bent hulpverlener. Die andere persoon heeft werkelijke hulp nodig. Jij hebt een bepaalde vakkennis, een bepaalde kunde, een professie, van waaruit je bent opgeleid en werkt. Dat heb je niet voor niets, daar zit erg veel inspiratie en goeds in, want anders bestond het niet eens.

Ga nu verder en verdiep dat, verdiep die kennis, verdiep die bekwaamheden die je verworven hebt in deze kennis, in dit inzicht dat je die hulpvrager onpersoonlijk kunt helpen. Daarmee bedoel ik dat je niet je eigen emoties op die ander legt, want dan ben je zelf een beetje versluierd, en zul je nooit zo diep tot hem kunnen doordringen en hem werkelijk iets kunnen aanreiken. Ga dus niet te werk vanuit je eigen emoties. Probeer er boven te staan.

Ieder mens roept bij de ander iets op. Als er iemand bij mij binnenkomt, voel en zie ik dingen aan die persoon. Die hoeven geen weerklank in mijzelf te hebben. Als dat wel gebeurt, dan ben ik al gekleurd naar die ander toe, dan ben ik niet eens meer vrij. Dan geef ik die ander niet het volle pond. Dan geef ik hem eigenlijk iets wat van mij is. Wat heeft hij daaraan? Hij moet iets hebben wat van hem is, maar dan aangereikt door mij, want hij komt bij mij.

In de sferen oude bekenden ontmoeten

--- Kun je in een volgend leven bekenden tegenkomen? Ik denk aan mensen waar ik nu veel van houd.

Z: Dat hangt ervan af. Je komt ze wel tegen. Inderdaad, je komt ze wel tegen. Want je wordt opgehaald door je familie, door je vrienden, je bekenden, door je geliefden. Maar of je bij hen blijft, hangt van je eigen niveau af en van het niveau van die ander. Met niveau bedoel ik niet rijk of arm of hoog of laag, maar het niveau van geestelijk inzicht, van begrip. Het enige begrip en inzicht waar het in de sferen, en dus ook op aarde, om gaat is het inzicht in de Goddelijke liefde, de eenheid, de allesomvattende Algeest.

Dit begrip kun je in enorm veel gradaties van niveau hebben. Die gradaties van niveau, dat is een zin die ik altijd hoor. Om de betekenis daarvan uit te leggen kwam iemand op het lumineuze idee om dat te zien als een thermometer: je kunt 37.3 hebben of 38.4, dat gaat zo in gradaties. Het samenzijn in de sferen hangt van deze streepjes van de thermometer af.

In de bijbel staat: "In het huis mijns Vaders zijn vele woningen". Ik denk dat theologen nooit precies hebben begrepen wat dit betekent. Denk niet dat ik dat zo goed weet, maar het is mij uitgelegd door mijn geestelijke begeleider.

Het Al, zowel de hemel als de aarde, de sferen is een eenheid. Dat is het huis mijns Vaders. En er zijn vele woningen:

Er zijn vele sferen in, veel niveaus van sferen, gradaties van niveaus van sferen.

Ieder mens komt daar waar hij past, waar zijn trillingen hem naar toe voeren. Je ontmoet wel je vrienden, je bekenden. Ikzelf ben meegenomen op astrale reizen, ik heb familieleden ontmoet, zelfs familieleden waarvan ik niet eens wist dat ze familie waren, dat heb ik pas later ontdekt. Maar daar blijf je niet bij, ieder gaat zijn eigen richting uit.

Samen in een volgend leven

--- Je hebt in de voorafgaande vraag 'volgend leven' opgevat als het leven direct na de dood. Ik bedoelde: Kom ik in een volgende incarnatie weer bekenden tegen?

Z: Dat was dan een extraatje. Dan nu nog even een vervolg hierop. De mate van karma, de mate van oorzaak en gevolg, die je nu in dit leven opbouwt, levert de mate van herkenning en samengaan in een volgend leven op. Dat wat je nu in een harmonie hebt opgebouwd en verlaten, wanneer je uit de stof weggaat, zul je in een volgend leven weer in harmonie ontmoeten.

Dat hoeft niet per se het volgende leven te zijn, het kan ook vele levens later zijn. Wat je niet in harmonie hebt achtergelaten zul je altijd in een volgend leven in harmonie moeten brengen. Want alles is eenheid, er kan niet een kloof zijn. Disharmonie is een kloof. Het moet een eenheid zijn in de Algeest, in de kosmos.

Veranderingen van wetten en structuren

--- Ik wil even naar dit aardse bestaan terugkeren en iets zeggen over een hulpverleningsmethode, die sociale actie genoemd wordt. Daarbij wordt het accent of de oorzaak van problemen niet bij de mens zelf gelegd, maar bij de omgeving, de structuren. Bijvoorbeeld acties van bijstandsvrouwen. Hoe kijkt u daar tegenaan?

Z: U wilt het accent brengen naar de omgeving en de omstandigheden.

De werkelijke verantwoordelijkheid, zelfs voor die omstandigheden en voor de omgeving ligt bij de mens zelf, bij hetgeen hij uitzendt en daardoor terugkrijgt.

Wat bedoelt u precies met uw vraag: hoe kijkt u tegen bijstandsvrouwen aan?

--- Ik bedoel daarmee te zeggen dat wij in deze samenleving de wetten zodanig kunnen maken dat bepaalde groepen massaal in problemen komen. Dan vraag ik me af: Wat moeten we nu doen, deze mensen helpen, of de wetten veranderen?

Z: De wetten veranderen. Dat heeft met bewustzijn, met begrip te maken. Er moet een andere rechtsorde komen, er moet een werkelijke naastenliefde komen, die in de stof reëel moet zijn. Geen kletspraat over naastenliefde, maar dit heel gewoon in het dagelijkse leven nastreven.

Als mensen, of dat nou bijstandsvrouwen of wat dan ook zijn, zodanig moeten leven dat zij in een onwaardige positie terechtkomen, dan is het onze plicht en onze verantwoordelijkheid om dat te doen veranderen. Dat kan alleen door begrip en dat kan alleen door verandering van de wet en de structuur die dat mogelijk maakt. Dan zijn protestbijeenkomsten en massale acties natuurlijk aanwijzingen en natuurlijk nodig om mensen wakker te schudden, maar de werkelijke verandering moet komen door begrip.

Bewustzijnsverandering doorbreekt de spiraal van geweld

--- Ik denk in dit verband aan Amnesty International bijvoorbeeld. Wanneer dat begrip er niet is, wanneer overheden over zoveel macht beschikken dat ze eeuwenlang een stuk onrecht laten voortduren (ik denk aan het kolonialisme, het imperialisme), zegt u dan ook dat we dit lijdzaam moeten aanzien, generatie na generatie, of zegt u dat er situaties zijn waarbij geweld gerechtvaardigd is?

Z: Ik zal nooit toestaan dat er geweld gebruikt wordt. Want geweld roept absoluut nieuw geweld op. Het zet zich voort. Dan gaat het generatie na generatie verder en houdt het niet op.

Wij moeten die spiraal doorbreken. Dat kan alleen door mentaliteitsverandering, door verandering van bewustzijn, door begrip van werkelijke naastenliefde.

Hoe kun je je naaste folteren die, in eenheid Gods, ook jezelf is? Hoe kan dat bestaan?

Hoe kun je daar een einde aan maken? Alleen door het hier te veranderen. Niet door geweld te plegen. Wel door demonstraties en dergelijke om de mens wakker te schudden. Daar ben ik helemaal niet tegen.

--- En als dat ook niet kan? Bijvoorbeeld in Latijns-Amerika waar demonstraties verboden worden? De praktijk kan zodanig zijn dat het vijf eeuwen lang offers van mensen gaat vragen, generatie op generatie. Dan zegt u toch dit?

Z: Ik mag niet anders zeggen. Ik kan niet anders zeggen. Ik zou misschien persoonlijk ook wel vooraan willen lopen en tot iets willen komen. Maar het is niet goed. Het is mij getoond waarom het niet goed is. Je roept hetzelfde toch weer op, het komt weer terug. Ergens moet je daarmee ophouden, die spiraal doorbreken.

We willen toch niet nog vijf eeuwen hiermee doorgaan?

Als er nu geweld komt, een revolutie bijvoorbeeld, en alles verandert, er komt een geweldige democratie, wat gebeurt er dan daarna? U heeft gezien hoe dat gaat in de wereld: diezelfde democratie vervalt dan weer tot macht, tot gewin, gewin vooral. Dan herhaalt het zich. Het mag zich dan wel op een iets andere manier gebeuren, maar toch herhaalt het zich en het blijft zich herhalen. Het enige werkelijke middel is verandering van begrip.

--- Er kan gedemonstreerd worden vanuit een diepe warme bewogenheid. Maar ik zie een demonstratie dikwijls toch ook ontaarden in een vorm om politieke pressie uit te oefenen, en een vorm van macht. Ik vind dat een griezelige ontwikkeling.

Z: Dat is de andere kant van de medaille en dat is de verantwoordelijkheid die de mens die demonstreert op zich neemt. Ik denk dat veel mensen die gaan demonstreren zich niet voor de volle 100% bewust zijn van de enorme verantwoordelijkheid die zij op zich nemen.

Want zo'n demonstratie roept ook de negatieve aspecten van de andere mensen op. Ik denk bijvoorbeeld aan relschoppers en mensen die er een uitje in zien om nou eens even flink van leer te trekken. Dat is in wezen niet bedoeld geweld, maar vaak ontaardt het in geweld. Een demonstratie zou zodanig geleid moeten worden, dat het haast geweld uitsluit. Het lijkt mij nogal moeilijk om dat te kunnen.

Maar ik weet ook dat demonstreren een vorm is van begrip brengen bij de overheid, bij instanties enz. Helaas is het zo in Nederland en ook in andere landen, dat een demonstratie gezien wordt als een vorm van geweld. Dat zou anders moeten worden. Mensen die gaan demonstreren zouden moeten voorkomen dat het gezien wordt als een vorm van geweld. Dan zal het ook geen geweld aantrekken. Relschoppers zouden daarbij dan gewoon geen kans krijgen. Het lijkt mij moeilijk om dit te realiseren.

--- Misschien mag ik wijzen op een geweldloze vorm van demonstratie, van wakker schudden, zoals Gandhi die voorstond.

De Maitreya

--- U heeft in het begin gesproken over de wederkomende Christus en de Maitreya. Heeft u die als een en dezelfde bedoeld? Meestal is het zo dat men over de Maitreya als de komende Boeddha spreekt.

Z: De Heer Boeddha was het Licht van het Bewustzijn. De Meester Jezus bracht het Licht van het Bewustzijn in de stof door de Liefde. Wanneer ik spreek over de Maitreya, dan spreek ik over de geest van waarheid, van bewustzijn, van licht, van goddelijkheid in de mens.

Er zal een mens zijn, die, op het niveau van zijn menszijn dat hij/zij op dit moment op aarde heeft, het ook zal kunnen uiten.

Velen zullen er zijn die dit kunnen manifesteren vanuit het niveau dat zij op dat moment hebben. Dit betekent dat in vele mensen deze Maitreya gaat leven en deze Maitreya

is de Christus, de generaal. De Maitreya is de Boeddha van het bewustzijn en de Boeddha van de Liefde. In ieder mens is de mogelijkheid aanwezig om dat zélf te worden en ook om dat te manifesteren.

U sprak over Gandhi. Gandhi was een geweldig mens, zo geweldloos en toch zo uitstralend, dat een mogendheid als Engeland door de knieën ging. Wanneer dit nieuwe begrip, waarover ik met u gesproken heb, in ieder mens werkelijkheid wordt, dan kunnen wij hetzelfde als wat Gandhi kon. We kunnen het. Werk mee. Breng het in jezelf tot werkelijkheid en geef het door aan anderen! Want we moeten tot een verandering komen, tot een andere rechtsorde, tot een werkelijke acceptatie van minderheidsgroepen. Alleen dan kan het lijden uit deze wereld weggaan.

We hebben een lichaam nodig

--- Zohra, wat is de zin van ons lichaam? Waarom hebben we een lichaam?

Z: Om de geest vorm te geven. Het lichaam is de stoffelijke vormgeving van de geest, het lichaam is de tempel van de geest. Hoe schoner, hoe reiner het lichaam is, hoe beter de huisvesting voor de geest. Hoe volmakter, hoe edeler, hoe fijner de gedachtewereld van de mens is, - dus van de stof, want gedachten zijn ook nog stof, heel fijn - hoe volmakter de verbinding is van die geest met dat lichaam.

--- Maar waarom hebben we dat lichaam nodig?

Z: Omdat we helaas nog niet zo aangesloten zijn op onze hogere geest dat we het lichaam niet meer nodig hebben.

We moeten steeds weer opnieuw terugkeren in een lichaam om door alle ervaringen, helaas altijd bittere ervaringen, te leren dat wij dat lichaam zodanig kunnen vergeestelijken, dat wij op den duur dat lichaam niet meer nodig zullen hebben. Dan zijn we transparant geworden. Maar dat zal nog wel even duren.

Alcohol en druggebruik

--- Ik werk voor kinderen in een minderheidsgroep en een van de gevaren die hen bedreigt is het enorm toenemende heroïnegebruik met alle criminaliteit van dien. Het maakt me soms erg machteloos.

Z: Ik voel me daar ook machteloos in. Ik heb mogen zien en horen dat zij, die verslaafd zijn aan vooral harddrugs, dit doen omdat zij het leven, waarvoor zij gekozen hebben bij hun incarnatie, in wezen niet aankunnen. Dat zij haast bewust datgene wat in hun onderbewustzijn aanwezig is beleven en dat ze daarom vluchten in deze drugs.

Hetzelfde geldt voor alcohol natuurlijk.

Deze mensen zijn te beklagen. Het zijn over het algemeen jonge mensen die in de vorige oorlog wanhoop hebben beleefd. Zij zijn vrij vlug gereïncarneerd om door nieuwe ervaringen dat oude kwijt te kunnen raken.

Wanneer deze mensen niet zodanig geholpen worden dat ze tot inzicht komen in zichzelf, dat ze alle aspecten vanuit dat vorige leven in zich dragen en dat ze juist dit leven hebben gekozen om zich daarvan te kunnen bevrijden, dan zullen zij weer hetzelfde beleven. Ze zullen geestelijk niet tot evolutie kunnen komen, waardoor zij ook stoffelijk, dus in het lichaam, steeds zullen afglijden. Dit is heel droevig, want in het volgende leven gaan ze weer dezelfde weg. Zo blijft de spiraal draaien totdat er op een dag in een leven een flits van inzicht komt. Dan pas kan regulatie plaatsvinden.

De mens van de nieuwe tijd, de bewuste mens, de hulpverlener van de nieuwe tijd kan hier ontzettend veel aan doen. Met alles wat u nu gehoord heeft kunt u, als u wilt, heel veel mensen helpen en tot begrip brengen.

Wanneer deze mensen niet openstaan voor reïncarnatie, gebruik dat dan niet, dat hoeft dan niet. Breng ze tot het begrip dat alles wat ze doen, wat ze denken, in hun onderbewustzijn aanwezig is en dat ze in dit leven de taak hebben om zich te bevrijden van de druk, de overheersing daarvan.

--- Ik heb het idee, dat de druk veel meer uit hun omgeving dan uit hun onderbewustzijn komt. Het gaat niet om individuen, maar om groepen mensen die in onze maatschappij erg in de knel zitten. Ik heb er moeite mee om uitsluitend met de boodschap te komen, dat het door hun eigen onderbewustzijn veroorzaakt wordt. Dat is toch niet het enige antwoord?

Z: Dat zij in een omgeving zijn waar dit plaatsvindt, komt omdat zij het zelf aantrekken. Dat zijn weer die affiniteitstrillingen. Zij zenden dat uit, onbewust, en zij trekken dat aan. Dat gaat zich ook in de stof realiseren. Dat samengaan van zo'n groep versterkt hun gevoel van machteloosheid en van niet kunnen of willen leven in dit leven. Ik heb dat van dichtbij meegemaakt.

Het is erg moeilijk om deze mensen uit zo'n groep weg te halen, want juist het in zo'n groep zijn versterkt dat. Het geeft hun een saamhorigheidsgevoel, een gevoel dat ze boven of naast de maatschappij staan en het veel beter weten, hebben of kunnen op deze manier.

Het is zaak om hun duidelijk te maken dat zij elkaar versterken. Dat zij elkaar los kunnen laten om tot een eigen individualiteit, tot een eigen ik, terug te kunnen komen. Dan pas kun je verder gaan tot onderbewustzijn enz.

Alleen door acceptatie

--- Ik heb nog een vraag over hulpverlening naar mensen toe die zelf geen hulp willen vragen. Je komt dit in familiekring tegen.

In dit geval gaat het om een vrouw, die de oorlog niet kan vergeten en hier constant haar kinderen mee belast. Ze komt er niet van af en je raadt haar aan eens te gaan praten. Maar dan zegt ze: 'Oh nee hoor, morgen is het wel weer over.' Maar de volgende keer komt ze weer met diezelfde vraag terug.

Z: Deze vrouw denkt te weinig aandacht te krijgen, denkt dat ze miskend wordt. Ze heeft in de oorlog zoveel meegemaakt dat ze hierdoor een enorm gevoel van miskenning heeft. Dat ze hier steeds weer opnieuw over begint betekent dat ze die miskenning niet in zichzelf verwerkt heeft, maar dat ze ook geen respons krijgt van mensen om haar heen.

--- Ze krijgt wel heel veel respons, dat is het hem juist.

Z: Maar die respons kan zodanig gericht zijn dat het haar gevoel van miskenning versterkt. Ik zal een voorbeeld geven:

Als je een kind heel erg verwent in de opvoeding en het niet bepaalde waarden bijbrengt, een bepaalde discipline, bepaalde zelfdiscipline, dan versterk je in dat kind de negatieve aspecten. Die komen dan juist boven.

Dat zelfde geldt bijvoorbeeld bij een man en een vrouw, wanneer een vrouw haar man als een afgod ziet of andersom. Dan versterk je in hem of in haar de aspecten van macht zo dat die persoon werkelijk een machtsfiguur gaat worden.

Wat hij of zij misschien helemaal niet was.

Ik bedoel hiermee dat de vrouw waarover je sprak óf te weinig respons, te weinig genegeerdheid krijgt, waardoor ze die miskenning niet kwijtraakt, óf ze krijgt te veel, waardoor het steeds opnieuw versterkt wordt. Daardoor komt ze niet tot zichzelf, ze dringt niet in zichzelf door, ze dringt niet tot haar eigen verantwoordelijkheid hierin door.

--- Maar waar ligt dan die grens? Moet je zeggen: Houd je nou eens een keer stil! Of kun je door blijven gaan in de trant van: Wij hebben er begrip voor, maar je moet toch maar eens naar je broer toegaan.

Z: Nee, je kunt tegen haar zeggen dat wanneer ze daar steeds weer over blijft denken en praten, het steeds groter gaat worden en dat ze het dan helemaal nooit kan kwijtraken. Ze moet dus accepteren dat het geweest is, zoals het geweest is.

--- Dat kan ze juist niet.

Z: Dan moet ze gaan begrijpen dat ze dat wel moet. Dat kun je haar aanreiken. Want alleen door die acceptatie houdt die voortdurende spiraal van strijd en van negatieve trillingen in haarzelf op.

Dat is de methode om tot genezing te komen, ook lichamelijk.

Opdat er een punt is van stilte, van overgave.

Dwangmatig denken doorbreken

--- Ik merk dat ik heel sterk in gedachtegangen blijf hangen, zodat ik me soms een heel groot hoofd met pootjes voel en ik weet vaak niet hoe ik dat moet doorbreken.

Z: Als je dat hebt, kun je in jezelf zeggen:

'Oh, het is er weer, ik wil dat niet, ik hoef dat niet. Ik ga mij nu concentreren op iets.'

Je kunt proberen er een dagelijks gebeuren van te maken. Probeer je bv twee maal per dag een paar minuten te concentreren op één ding. Daardoor krijg je als het ware een stilstand in jezelf. Dat concentreren op één ding kan later overgaan in een loslaten van ook dat ene ding, waardoor er een stilte komt, een meditatie. In die stilte kan dan een bepaalde energie doorstromen, een bepaalde kracht komen, waardoor je je boven deze dwangmatigheid van deze gedachten kunt gaan stellen.

Hebben die gedachten die steeds op je af komen te maken met een schuldgevoel? Daar kun je eens over nadenken. Ik zie dat je schrikt, denk er eens over na. Het heeft te maken met iets wat lang geleden met je is gebeurd, waardoor je nu nog met schuldgevoelens zit die helemaal niet nodig zijn.

Je kunt nu door dit begrip, dat je je laat overheersen door dit oude schuldgevoel, beginnen om dit te gaan reguleren. Dus als die gedachten weer komen aanstormen en het blijft maar doormalen in je hoofd, dan kun je zeggen: O.k., het is er. Ik kan het niet ontkennen, ik accepteer het. Nu ga ik mij daartegen 'verzetten', ik ga me twee maal per dag vijf minuten op één ding concentreren.

Je zult merken dat je na een poosje dat gekke gemaal kwijtraakt. Dan wordt het tijd dat je de concentratie op dat ene ook kwijtraakt.

Dat is eigenlijk ook een afhankelijkheid.

Het betekent dat je afhankelijk bent van dat oude gevoel, van dat malen in je hoofd.

Je moet ook niet te afhankelijk zijn van je te concentreren op iets.

Je kunt jezelf vrijmaken, loslaten.

Dat bereik je daarna, wanneer ook dat weggaat.

Dan merk je dat het verdwijnt en dat je daar zelf de baas van wordt. De mens heeft door zijn eigen geestkracht zelf de macht in zichzelf, om baas te zijn over zichzelf. Dus niet baas in eigen buik, maar baas helemaal over zichzelf.

Hulpverleners bij dementie en bezetenheid

--- Kun je misschien iets zeggen over dementie?

Z: Dementie is terugtrekking van de geest, waardoor de stof vervalst. Wanneer de geest zich terugtrekt wordt de stof niet meer vergeestelijkt, niet meer in stand gehouden. Want geest houdt stof in stand. Stof valt uiteen als geest zich terugtrekt.

--- Dit proces leidt tot de dood, waarbij vaak kenmerkend is dat het contact met degene die dement is, vrijwel verloren gaat. Hoe gaat de hulpverlener hiermee om, misschien ook na de dood?

Z: Innerlijk. De hulpverlener zou innerlijk met die persoon kunnen spreken, want het bewustzijn van die mens neemt gesproken woorden niet meer op, zijn hersenen nemen het niet meer op. Maar wanneer men van ziel tot ziel spreekt, wordt dat wel in het onderbewustzijn opgenomen.

Ik heb dat eens meegemaakt met iemand die bezeten was, zoals men dat noemt. Je kunt dan van alles tegen zo iemand zeggen, maar dat hoort hij niet, dat ervaart hij niet eens. Daarom zweeg ik en maakte van binnen contact. Op die manier kon ik de ziel van die persoon bereiken, zijn onderbewustzijn.

Bij deze mensen is het bewustzijn gesloten. Bij demente personen is dat ook zo

--- Hoe doe je dat precies: van ziel tot ziel praten?

Z: Je kunt in jezelf bidden, in jezelf tot stilte komen, in jezelf je eigen verbinding met dat Goddelijke leggen. Hoe je dat Goddelijke, dat hogere zelf in jezelf dan ook ziet. Vanuit die verbinding kun je contact maken met dat hogere zelf van die persoon, waar hij zelf geen contact meer mee kan hebben.

--- Waar blijft die ziel dan in dit soort gevallen?

Zweeft ze ergens tussen hemel en aarde?

Z: Die ziel is aanwezig in die mens, maar die mens heeft er in zijn ego, in de stof, in zijn persoonlijkheid geen aansluiting meer mee.

--- Omdat u het over terugtrekken had van die geest.

Z: Daarom kan de stof die geest niet meer manifesteren. Want geestkracht, geest, manifesteert zich via denkkraft, via de hersenen in het lichaam, het centrale zenuwstelsel enz. Wanneer geest zich terugtrekt, dan trekt de belevending van de stof zich terug. Geleidelijk aan trekt het zich terug, maar je kunt die ziel wel bereiken.

--- Houdt dat in dat het juist heel belangrijk is dat mensen in die bepaalde levensfase, in hun dementie, een menswaardig bestaan hebben en juist een bepaalde opvang en begeleiding nodig hebben?

Z: Natuurlijk. Deze mensen moeten juist met respect behandeld worden. Men denkt al heel gauw dat je iemand die dement is als een onmondig kind kunt behandelen. Dat is niet zo. Dat doet in de sferen zo ontzettend veel pijn. Dat mag niet.

Alhoewel zij het niet meer in hun bewustzijn kunnen begrijpen, kunnen absorberen, kunnen zij dat wel vanuit hun geestelijke vermogens, die zich dus niet meer kunnen conformeren met die denkkraft.

Ik heb ook zulke mensen gezien. Het is alsof ze schreeuwen om hulp. Als je ze dan behandelt als een onmondig kind van drie jaar of een lastig kind, dan is dat heel erg. Dat is absoluut tegen de menselijke waardigheid!

Regressie

--- Van veel problemen wordt wel gezegd dat die hun oorzaak vinden in mogelijke ervaringen uit vorige levens. Onder hypnose kun je terugreizen in vorige levens om te ontdekken wat daar gebeurd is. Aan de hand daarvan kun je die gebeurtenissen een aantal keren herbeleven, zodat je die nu alsnog kunt verwerken.

Hoe sta je daar tegenover?

Z: Ik houd niet zo erg van hypnose, omdat onder hypnose de mens vaak opnieuw die allerverschrikkelijkste emoties moet herbeleven. Terwijl, wanneer men dit in een totale ontspanning gaat doen, eigenlijk in een half-trance, de emoties niet meer meespelen. Dat is te prefereren boven hypnose-regressie, omdat dan de emoties weer opnieuw gaan meespelen en de mens nog meer gaan uitputten.

Ik heb eens iemand behandeld die in de oorlog verschrikkelijke dingen had beleefd onder de Duitsers. Hij was o.a. bij psychiaters geweest en had toen onder hypnose regressietherapie gehad. Dit is niet goed gegaan. Hij werd zo agressief en zo wanhopig na die regressie, dat er geen land meer met hem te bezeilen was.

Ik heb hem een tijd in half-trance behandeld. Hij beleefde weer opnieuw al zijn verschrikkingen, maar nu zonder emoties. Dat gaf hem kracht en daardoor kon hij iedere keer een stukje verwerken en kwijtraken:

Dat was weer voorbij, dat was weer gebeurd.

Nu het volgende stukje. Zonder dat hij door de emoties helemaal onderuit ging.

Dat vind ik te prefereren boven hypnose.

De geestelijke begeleiding vanuit de sferen

--- Je hebt het nu gehad over de hulp aan deze kant; maar je wilde ook iets zeggen over de hulp van de andere kant, over begeleiding vanuit de sferen.

Z: Bij ieder mens, bij ieder van ons, zijn overledenen aanwezig waar we op de een of andere manier verbinding mee hebben. Het is altijd een emotionele verbinding uit een leven.

Schrikt u alstublieft niet, het is niet griezelig. Het zijn gewoon mensen, alleen hebben ze geen velletje meer, ze zijn niet meer stoffelijk. Ze zijn vaak mooier dan wij, omdat ze meestal al een bepaald punt van loslaten, een bepaald punt van stilte, van licht hebben bereikt. Het kan ook anders, dat heb ik ook al gezegd, maar dat hangt dan af van wat je zelf uitzendt.

Wanneer een mens bezig is met werken voor andere mensen, werken met andere mensen, is er altijd een begeleider bij hem of haar. De hulpverlener hoeft deze begeleider helemaal niet te zien, of zich van hem bewust te zijn, dat is niet nodig. Soms gebeurt dat wel, wanneer de mogelijkheid daartoe aanwezig is, maar het hoeft niet.

Ik zei al: Wat je in jezelf hebt en uitzendt word je ook deelachtig vanuit de sferen. Dus de begeleiding die je krijgt is aangepast aan datgene wat je bent en wat je doet. Heel logisch en heel gewoon, niet moeilijk, niet griezelig.

--- Hoe gaat dat concreet, zo'n begeleiding? Is dat je intuïtie?

Z: Nee, het is niet je intuïtie. Je intuïtie is de verbinding daarmee, dat is wat anders.

--- Hoe kun je er mee omgaan?

Z: Allereerst door blij te zijn dat je een begeleider hebt. Het is altijd leuk als je advies krijgt van iemand die, omdat hij niet meer in de stof zet, het toch een beetje beter ziet dan je het zelf ziet.

Want je moet niet vergeten dat je als mens in de stof erg beperkt bent. Beperkt door je gedachten, door je denkkraft dus, beperkt door je mogelijkheden.

Dat laatste klinkt vreemd.

Zo'n entiteit mag pas begeleider zijn wanneer hij een bepaalde fase, een bepaald niveau heeft bereikt. Dan pas wordt hij een begeleider en mag hij, hetzij bewust hetzij onbewust, adviezen geven. Die mag je opvolgen of niet, dat is je vrije wil.

--- Hoe hoor je dat dan?

Z: Niet iedereen hoort dat. In wezen is ieder mens paranormaal begaafd. Ik ben paranormaal begaafd. Met mij zijn jullie dat allemaal ook. In mate van bewustzijn ben je dat. Paranormaal betekent boven normaal.

Het gaat om het contact van je eigen persoonsje met je hogere zelf. Of, zoals in de godsdiensten wordt geleerd, om het contact met je heilige onsterfelijke ziel.

Dit paranormale contact kun je heel bewust hebben, ook kun je het onbewust beleven. Dan is de intuïtie die daarvan de geleider is.

Veel mensen, vooral nu - dat hangt samen met de kosmische energieën, met het Aquariustijdperk - hebben dit contact al heel bewust in zich. Veel jonge mensen. Sommigen bewust, sommigen halfbewust, bang, verlangend. Je mag niet te verlangend zijn, dat is niet goed, want dan is het begeerte.

Je kunt je intuïtie - ik bedoel niet het contact met je begeleider - zodanig gaan ontwikkelen dat het contact met je begeleider als het ware vanzelf gaat komen. Dat kun je met allerlei oefeningen doen, dat kun je met meditatie doen. Vooral meditatie is hier heel erg goed voor. Het geeft je een harmonisch contact in jezelf met je Zelf.

Die eventuele begeleider - daar is iedereen vreselijk nieuwsgierig naar zie ik - is niet eens zo verschrikkelijk belangrijk. Het allerbelangrijkste, het enige belangrijke, is dat je in jezelf contact hebt met je eigen intuïtie, met je eigen hogere ik, met je eigen Godsbeleving en ervaring in jezelf.

Die begeleider komt wel vanzelf en het contact eventueel ook.

Neem alsjeblieft van deze avonden mee een aanraking in uzelf vanuit de sferen.

Alles wat ik u breng is gericht, geleid en begeleid vanuit de sferen.

HOOFDSTUK III

HULPVERLENING IN DE MAATSCHAPPIJ

De ander ontmoeten in zijn eigen waardigheid

Velen van u zijn hulpverleners. Wanneer u die ander hulp verleent, verleent u dat dan vanuit uw Zelf? Verleent u deze hulp vanuit uw beter hoger weten, uw hogere kennis? Kunt u zover komen dat u deze ander, deze hulpvrager in zijn totale waarde laat, in zijn totaliteit van het ik-zijn zoals hij of zij is? Kunt u zodanig hulpverlenen dat u die ander ontmoet daar waar uw eigen hogere wezen, uw eigen Ik, uw eigen hogere ik in verbinding treedt met die hulpvrager? Dan geeft u optimaal die hulp waar die hulpvrager recht op heeft, omdat hij u heeft uitgezocht om hem of haar te helpen.

Hulpvrager als u naar die hulpverlener toegaat, gaat u daar dan naar toe en gooit u uzelf weg, acht u uzelf niet? Weet u dat u, ondanks dat u hulp nodig heeft, toch een hoger wezen bent, een godsbegrip in uzelf?

Wanneer u toestaat dat die hulpverlener te diep in uw eigen aura doordringt, te diep in uw eigen woning komt, dan vervreemdt u van uzelf en wordt u een klein verlengstukje van uw hulpverlener.

Omgekeerd, deze hulpverlener dringt dan te diep door in de aura van zijn hulpvrager en doet een zonde tegen de geest. Een zonde tegen de geest, want hij ontnemt die hulpvrager iets van het eigen unieke zijn, van zijn manier, zijn wijze van bestaan in dit leven. Daar heeft hij het recht niet toe.

Dit is dan maar in het klein, dit is kleinschalig. Zo draait die spiraal verder. Hoe gaan mensen dan grootschalig met elkaar om? Dan zie je toch de mens niet meer? Dit nu is het euvel van onze tijd. Om tot een teruggang te kunnen komen en ik bedoel een teruggang tot het kleine, tot die mens zelf, is een vernieuwing nodig.

Er werd mij eens getoond hoe een gebed omhoog gaat en neervalt, wanneer dit gebed wordt gedaan vanuit het emotiegebied, of het begeren gebied, of vanuit het denkgebied, het mentale gebied. Het is als een vogel fladderend omhoog, en lamgeslagen terugvallend op de aarde in de stof.

Wanneer onze gebeden werkelijk tot in die hoge gebieden waar de hoogste geest zetelt, wil geraken, dan zullen wij onze gebeden zonder begeren van onze persoonlijkheid, zonder emoties, maar wel vanuit ons diepste gevoel moeten opzenden.

Dit geldt even zozeer voor alles wat wij doen.

De gebieden die hier liggen beneden het hoge astrale, beneden het groene gebied zijn de gebieden die behoren tot de stof. Die zijn nodig voor de mens voor de vorming van de persoonlijkheid. Maar zij zijn slechts trappen van bewustwording, inwijdingspoorten om te komen tot de hogere geestelijke gebieden.

Wanneer de mens wil komen tot werkelijke geestelijke ontwikkeling, tot vervolmaking van zichzelf van leven tot leven, dan zal hij moeten begrijpen, dat hij dat alleen kan wanneer hij niet meer beheerst wordt door zijn emotionele en zijn mentale gebied. Dat er een integratie moet komen tussen geestkracht en inzicht. Daarop aansluitend denkvermogen, maar niet bepaald vanuit het stoffelijk denken, want dat is verweven met begeren.

als arm mens weten? Het is moeilijk wanneer je jezelf niet kent. Het begint makkelijker te worden, wanneer je

Er zal een contact met het diepste gevoel, met het werkelijke hart dienen te zijn.

En niet met de emoties, ons opgelegd door datgene wat op ons afkomt, of wat in ons aanwezig is.

Hoe kom je tot een onderscheid, hoe kun je dat inzicht gaat krijgen in jezelf, in je karaktereigenschappen, in je gedragingen. Om het populair te zeggen: te weten wanneer je bent en handelt, en denkt vanuit je werkelijke Ik of wanneer je dat doet vanuit andere motieven, vanuit emoties, vanuit situaties of wat dan ook.

Alles kan anders worden

Kunt u zich voorstellen wat er gebeurt wanneer miljoenen mensen zo gaan denken? Kunt u zich voorstellen wat er gebeurt wanneer de mensen die zo gaan denken zich aaneensluiten? Hoe dat de atmosfeer gaat veranderen? Hoe de agressie langzamerhand kan verdwijnen, de begeerte, de macht naar bezit? Wanneer dit in alle aspecten van de maatschappij gaat doordringen, dan kan alles anders worden.

Dan kan de hulpverlener op een andere manier hulp verlenen. Niet meer vanuit het ego, vanuit zijn eigen faalangst, vanuit zijn - eigenlijk - macht willen hebben. Dan kan hij hulp geven vanuit de broederschap, vanuit de liefde, vanuit het medeleven.

Dan zal de hulpvrager niet meer een afhankelijk persoon zijn. Dan zal de hulpvrager een rijzig mens zijn met respect voor zichzelf en begrip. En weten dat er op dit moment even hulp nodig is, maar dat dat van hem of haar niet een afhankelijkheid verlangt.

De hulpvrager en de hulpverlener, daar bestaat de wereld uit. En de hulpvrager wordt dan een hulpverlener. En de hulpverlener leert van de hulpvrager.

Niet vanuit macht

Iedere hulpverlener werkt vanuit zijn idealen, vanuit zijn goedwillendheid, met andere mensen. In iedere hulpverlener zit ook een bepaalde macht: iedere hulpverlener heeft een bepaalde macht over de hulpvrager die naar hem of haar toekomt.

Ik zou aan deze hulpverleners willen zeggen: wanneer je hulp geeft vanuit de plaats die je mag bezetten, geef deze hulp dan niet als degene die boven de andere staat, als degene die het zo goed weet: de therapeut, de psycholoog, de wat voor een -oog dan ook, maar geef deze hulp als de mens die je bent, die werkelijk vanuit zijn menselijk zijn, vanuit zijn eigen menszijn die ander herkent als zijn broeder, als zijn zuster.

Dat geeft in de sector van de hulpverlening een totale nieuwe dimensie, een andere energietrilling, waardoor de heling die je aan die hulpvrager kunt geven, op een ander niveau komt te staan. Daardoor gaat in die ander zijn eigen licht schijnen. Daar gaat het om: het eigen licht van ieder mens, dat helder kan gaan schijnen.

Aan de hulpvrager zou ik willen zeggen: wanneer je naar een hulpverlener gaat, ga daar heen vanuit het besef dat je op dit moment hulp nodig hebt, maar ook met het besef en met het respect dat je moet hebben voor jezelf en voor je eigen hoger wezen. Dit betekent dat je je niet afhankelijk mag opstellen, dat je niet je eigen werkelijk gevoel - niet de prikkels van je emoties, maar je werkelijk gevoel - door de ander mag laten overschaduwen.

Eenheid in de veelheid

In Nederland zijn vele groeperingen, werken vele hulpverleners, therapeuten met spirituele energieën, in een bepaalde nieuwe vormgeving met mensen. Maar wat nog niet helemaal tot op de bodem van deze hulp is doorgedrongen is het besef van de werkelijke verbinding van de mens met de eigen God in hemzelf. Dit besef, dat de mens in zichzelf dit goddelijk zijn heeft, kan een zodanige basis van eenheid vormen over de hele wereld - wanneer dit werkelijk tot in de diepste diepten consciëntieus en werkelijk consequent wordt begrepen en in het dagelijkse leven wordt doorgevoerd - dat dit begrip, deze eenheid de redding kan zijn.

Ik bedoel niet begrip in de godsdiensten, niet in de nieuwe religies of in bepaalde mystieke groeperingen of hoe dan ook, ik bedoel begrip in iedere gewone eenvoudige mens dat hij een zo hoog wezen is, dat hij daaraan is verplicht de hoogste consequenties te verbinden. Dat betekent dat hij een werkelijk en een diep zelfrespect en zelfliefde voor het eigen Zelf, mag, moet hebben.

Dit begrip is niet een losstaand gegeven, het heeft als oorzakelijk gevolg dat die ander, die naaste dit zelfde hoge wezen in zichzelf is. Dit houdt in dat wanneer men een werkelijk diep respect voor zichzelf heeft, liefde, dat men dat ook voor die ander moet hebben, daar men zichzelf anders verloochent.

Verloochen je dan jezelf?

Wij mensen verloochenen onszelf en elkaar omdat wij verblind zijn door de veelheid der vormen, door de veelheid, de verscheidenheid van inspiratie, van geloof, van godsdiensten.

Door deze veelheid, door deze verscheidenheid van vormgevingen, van werkelijke inspiratie, van werkelijk godsbegrip, zien wij door de bomen het bos niet meer. Daardoor zien wij niet dat in ieder mens, in iedere godsdienst, religie, in ieder mens zonder godsdienst of religie, die bloem bloeit van dat werkelijke godsbegrip.

Door deze verblindheid, die wij mensen hebben, menen wij uit onze hoogmoed, uit ons onbegrip, dat wij het recht hebben om die ander te veroordelen, de vinger op die ander te leggen, te zeggen dat die ander niet goed is, dat die het niet bij het juiste eind heeft.

Dat heeft geleid, van eeuw tot eeuw, tot oorlogen, tot steeds meer wreedheid, tot steeds meer materie en gematerialiseerde wreedheid, tot wapenindustrieën, tot vernietigingsoorlogen. Terwijl men elkaar niet eens kent vernietigt men toch. Zonder dat men beseft dat door elke bom die valt, duizenden kinderen sterven, duizenden mensen ziek worden en invalide en krimpen van de pijn.

Geen afhankelijkheid meer

We zijn in de afgelopen eeuwen, duizenden jaren, afhankelijk geweest van leiders, van godsdiensten, van religies, van stromingen, van machtswellustelingen, stoffelijk en geestelijk. In dit Aquariustijdperk, het tijdperk van de verlichting, van de geest, wordt de mens bewust van zijn kracht die hij heeft als geest die hij is. Dit bewustzijn geeft ook excessen. Men kan naar de ene kant vallen of naar de andere kant. Men kan vanuit dit begrip zichzelf zodanig willen bevestigen dat men de ander wil overheersen, zichzelf aan de ander opdringen. Deze excessen zijn in wezen zwarte magie, want zij beperken de vrijheid van geest van de ander.

In dit land, waar vele goeroes, meesters, leiders van verschillende stromingen, religies zijn, moet ik u vanuit mijn diepste weten waarschuwen. Wanneer u niet uzelf kunt herkennen in hetgeen u wordt geboden, wanneer vanuit hetgeen u wordt geboden een bepaalde afhankelijkheid van u wordt gevraagd, wanneer door degene die u iets aanreikt een afhankelijkheid wordt gevraagd, wees dan op uw hoede. Want zij tast uw eigen vrijheid van geest aan, uw heilige, onvervreembare, unieke zijn.

De hulpverlener die de ander hulp verleent vanuit de afhankelijkheidsrelatie, vanuit de angst zichzelf anders niet te kunnen bevestigen, doet in wezen zwarte magie. Kijk en luister slechts naar diegene die vanuit een innerlijke verbondenheid met alles wat leeft, met ieder ander mens, u de hand reikt. Kijk en luister dan naar wat dat in uzelf doet natrillen, wat het in uzelf opwekt, of u zichzelf daarin kunt herkennen.

Gelijkwaardigheid van hulpvrager en hulpverlener

Wat heel belangrijk is voor hulpverleners in deze tijd is vooral de gelijkwaardigheid te betrachten. Dat de hulpvrager net zo gelijkwaardig is als de hulpverlener. Dat die op dit moment in een andere positie is, waardoor hij hulp nodig heeft, maar dat geeft niemand het recht om die ander daardoor minder gelijkwaardig te zien, integendeel. Je kunt zelfs dankbaar zijn dat hij naar je toekomt. En ook dat weer niet te groot maken, want dan krijg je weer een ander excès.

Maar waar het om gaat is dat door dat helder denken wat wij, spiritueel bewuste mensen, velen over de hele wereld, nu in ons krijgen, wij hierdoor de mogelijkheid, maar vooral de energie, de kracht hebben, om de eigen egoïsche emoties die altijd meespelen, duidelijk te kunnen herkennen en te veranderen, dus te transformeren.

Aandacht problemen die de vernieuwing van bewustzijn met zich meebrengt

In de komende tijd zal die golf van nieuw bewustzijn die er komt, van spiritueel bewustzijn, - over de hele wereld gaat dat, juist ook hier in Nederland, - bij heel veel mensen die in een gewoon geijkt levenspatroon leven, vastzitten aan conventies, aan bepaalde achtergronden, opvoeding, wetenschap, enz., grote schokreacties geven, heel veel moeilijkheden geven. Ik denk dat dan de hulpverleners werkelijk op hun plaats zijn wanneer zij dit, wat dus net gezegd is, echt in zich meedragen. Dat de hulp die zij mogen geven alleen is een begeleiding, als het ware een handreiking, opdat die ander in zijn eigen zijn, vanuit zijn eigen van alles wat hij heeft en is, tot dat goddelijke kan komen.

Er is mij gezegd dat er in Nederland echt een grote nood zal komen bij mensen, en dat er daarom zoveel spirituele hulpverlening op gang is gekomen overal. Maar ik hoor toch vaak helaas ook dat juist die mensen het vaak zo vanuit hun ego doen, het ego daarin groot maken, bevestigen, verheerlijken, weet ik wat allemaal.

En dat doen ze niet eens met kwade bedoelingen of heel bewust, maar het gebeurt. Maar daar kunnen wij vanuit dat helder denken op gaan letten.

HOOFDSTUK IV

VRAGEN UIT DE PRAKTIJK

Bieden paranormaal begaafden hulp?

--- Kan spiritualiteit ook misbruikt worden?

Z: Natuurlijk. Je kunt alles misbruiken. Maar dan is het geen spiritualiteit meer.

--- Als je iets ziet en je zou het misbruiken in de toekomst.

Z: Dat is geen spiritualiteit meer. Paranormale zaken zijn tegenwoordig in, zelfs in strips, in kinderboeken etc. zie je dit ook. Daar is ontzettend veel flauwekul en humbug bij en onzin. Er is ook erg veel machtswellust bij.

Mensen die een paranormale begaafdheid hebben, ook hier zijn de grenzen subtiel: Wat doe je ermee? Ga je dat gebruiken, dus misbruiken om jezelf te bevoordelen, om jezelf te bevestigen, groot te voelen, groter te maken, ten koste van die ander? - want het gaat altijd ten koste van die ander - of doe je dit werkelijk belangeloos, en stel je jezelf alleen maar open als een kanaal waardoor deze kracht die ander kan helpen? Dat is heel wat anders, want zelfs hulp mag je niet doen vanuit je eigen willen, vanuit de eigen begeerten. Dan is dat geen neutrale hulp meer wat die ander krijgt. Het is dan een gekleurde hulp, waar die ander heel weinig aan heeft.

--- Iets duidelijker, als het spirituele misbruikt wordt, dan zou je in wezen het duivelse er weer bij krijgen.

Z: Natuurlijk, dat is zwarte magie. Daarom wordt er in de Bijbel zo gewaarschuwd voor heksen en waarzeggers. Wat doet een waarzegger? Die voorspelt de toekomst.

Ik krijg ook wel eens beelden van de toekomst, maar dat zijn de mogelijkheden die in de Akasha-kroniek, in de kosmos om ons heen klaarliggen. Maar de mens heeft de vrije wil om het te interpreteren. Als je dus als waarzegger opereert en die mens voorspelt: Over een week ga jij dood. Het kan best zijn dat zij of hij dat ziet als mogelijkheid, maar door het op die manier het aan die mens te geven, veroorzaak je bijna die dood. Want alles in die mens gaat zich daar al op voorbereiden, dus hij trekt het nog aan ook. Dat is ontzettend gevaarlijk.

Er is nu bijvoorbeeld een grote tendens in de hele maatschappij, zie ik, dat paragnosten, helderzienden en genezers enz. in wezen bezig zijn om de mens die hun hulp vraagt, te overtuigen van het eigen licht en eigen grootheid. Waardoor in die ander mens dat licht niet kan schijnen. Die wordt hoe langer hoe donkerder. En het licht van diegene die dat geeft, die wordt steeds groter. Maar dat is dan een vals licht.

Dat bedoel ik met die schijn van heiligheid, dat is schijnheiligheid.

Dat is ook liefdeloosheid. Als je zulke mensen tegen komt ga dan met het zwaard des onderscheids, het onderscheid dat je nu kunt hebben, na of datgene wat die zogenaamde hulpverlener, die zogenaamde spirituele mens jou aanreikt of dat is om jou tot jezelf te brengen, om in jezelf te kunnen herkennen wat van jouzelf is, of dat het is wat die ander zo mooi, groot of goed vindt of wil zijn.

Hulp bij zelfdoding

--- Iemand heeft zich voorgenomen om zelf een vroegtijdig einde aan zijn leven te maken. Hij vraagt daarbij assistentie van vrienden of kennissen of van professionele kant. Hoe staat u daar tegenover?

Z: Dat degene die om hulp gevraagd wordt vanuit een niet emotionele sfeer, vanuit een niet emotioneel eigen persoonlijk begeren om die persoon die dat wil gaan doen te veranderen, maar heel onpersoonlijk en juist daardoor echt liefdevol, die ander helpt.

--- Te helpen met die zelfdoding?

Z: Nee, te helpen inzicht in zichzelf te verkrijgen waarom deze zelfdoding gewenst is. Wanneer die persoon een werkelijk inzicht heeft waarom hij of zij tot die zelfdoding wil komen en er dan nog bij blijft dan is dat zijn vrije keus en zijn vrije wil en zijn eigen recht omdat te doen. Maar wanneer je zelf met zo'n persoon die dit in zijn denken heeft, die zelfdoding als de enige oplossing ziet, vanuit je eigen emotionaliteit, vanuit je eigen verlangen om hem dat te beletten, met hem of haar praat dan heb je zelfs de kans dat juist daardoor een trilling in die persoon wordt aangeraakt waardoor hij juist wel extra nog het wil doen.

In de hoofdstukken 1 en 2 wordt hier heel sterk op in gegaan. Hoe die trilling van de hulpverlener, wanneer het vanuit zijn eigen emotionele persoonlijke begeren komt, hoe goed dat begeren ook is om die ander te helpen, juist bij die ander iets kan aanraken waardoor het juist waardoor die ander juist dieper daarin geraakt.

--- Ik ben laatst een aantal weken met iemand in contact geweest die zelfdoding wou plegen. Ik vond het heel moeilijk. Ik heb intuïtief gevoeld dat ik, wat u noemt als die trilling, los moest laten. Om niet die trilling over te dragen.

Ik heb gegeven wat ik moest geven. Ik voelde als mijn taak om door te geven wat er in mij aan leven was, maar niet om in de plaats te gaan staan van die persoon, zodat ik de baan van het licht zou doorbreken, maar die stroom te laten gebeuren.

Z: U hebt gedaan wat u kon vanuit uw zijn. Dat is het enige wat u mag doen. Want die ander heeft het totale recht om te zijn vanuit zijn zijn. En u mag niet in de huid van de ander kruipen, want dan ontnemt u hem de kans op bevrijding, want het is zijn bevrijding niet de uwe.

--- Als degene die hulp vraagt ziek ligt en niet in staat is om een eind aan het leven te maken. Moet je dan verder gaan en actief hulp gaan verlenen?

Z: Nee.

--- Ik kan mijzelf dan beschouwen als een instrument, zonder mijn eigen emotionaliteit en geweten alles erbij, als instrument voor de keuze van de hulpvrager. Dat op dit moment de ethiek die in de hulpverlening speelt.

Z: Dat is eigenlijk euthanasie. Ik vind dat zo'n mens die op dat moment werkelijk alleen maar dood wil in een totaliteit is van werkelijke destructieve negativiteit. Want in het leven wat hij nog in zich heeft zijn vele, vele mogelijkheden.

Is deze persoon door werkelijk inzicht heen gegaan dat het voor hem nu het enige is wat hem tot bevrijding kan brengen, dan heeft hij het recht om dood te gaan, maar niet het recht om daar een ander mee te belasten. Hij mag dood gaan, dat is zijn recht, maar hij mag dat niet aan een ander vragen, dat kunt u hem uitleggen. Want daarmee heeft hij de verantwoordelijkheid en de beslissing weggehaald en het aan u gegeven.

--- Daar ben ik het mee eens. Maar nu wordt het in de hulpverlening omgedraaid doordat men zegt dat als je er niet aan meewerkt als hulpverlener dan heb je kennelijk de pretentie dat je de ander toch nog het perspectief kan geven voor het leven.

Z: Je kunt natuurlijk alles van twee kanten bekijken. Ik vind van niet.

--- Ik weet van een zwaar invalide mens, die op verzoek anderen gevraagd heeft om te helpen bij haar zelfdoding en daar ook duidelijk voor gekozen heeft. Ze is er jarenlang mee bezig is geweest of ze dat wel of niet wilde. Zijzelf was zodanig verlamd dat ze het gif niet zelf kon innemen, daarbij is ze geholpen en ze is overleden. Ik heb daar een heel goed gevoel over. Ik moet wel zeggen dat toen ik het hoorde, ik niet in het reine kon krijgen om er aan mee te doen, dus ikzelf zou daar niet aan mee gedaan hebben. Maar aan de andere kant kan ik heel goed respecteren wat er gebeurde.

Z: Dat is wat anders.

Geen algemene regels

--- Ik vind het zo iets wezenlijks die vraag: iemand die verlamd is en wij gezonde mensen staan daar dan omheen, en die verlamde vraagt aan ons om een hand te geven. Dat doet die mens dan in feite.

Z: Ik denk dat je het geval voor geval moet bekijken. Ik denk dat je in jezelf je heel duidelijk moet verbinden met God in jezelf, en dan vanuit die verbinding met die persoon die hulp vraagt. En je dat zo ook zegt aan die ander. Soms zal het inderdaad van je gevraagd worden om zo'n stap te moeten doen, maar dat is een karmisch gegeven.

In het andere geval heb ik heel duidelijk gevoeld van nee, daar is nog een kentering mogelijk, een bevrijding die in dit leven tot meer inzicht kan leiden.
Het andere is gebeurd.

Ik denk dat je er niet zomaar in zijn algemeenheid over kunt praten, daar is het veel te diep veel te teer voor. Ik vind ook dat er nu over gepraat wordt, mee gehandeld wordt alsof het bijna een gewoon gegeven begint te worden.
Daar moeten wij ontzettend voor oppassen.

--- Het karmische gegeven begrijp ik daarin niet.

Z: Het karmisch gegeven is dat die mens die dat vraagt aan degene die hem daar eventueel mee zou kunnen helpen, daar een dusdanige karmische verbinding mee heeft, er een trilling is waardoor het mogelijk is dat het gebeurt. Of het gebeurt daar blijf ik nou even buiten. Maar dat het mogelijk is dat het gebeurt.

Maar wij zijn op aarde om karma, dus werk, te transformeren tot geest. Dus wat doe je daar mee? Dat is een hele diepe gewetensvraag. Ik vind niet dat ik zomaar daar een uitspraak over mag doen, daarvoor is het veel te groot.

--- Mijn ervaring is dat mensen die over zelfdoding nadenken of daar pogingen toe doen, zo ontzettend om hulp schreeuwen, dat ze eigenlijk door een soort gemis aan richting geven aan of overstuur raken in hevige mate tot zoiets komen.

Z: Dat was wat ik zei: wanneer je alles en alles probeert om in die persoon een bepaalde vernieuwing aan te brengen in het bewustzijn is het heel goed mogelijk dat dat totaal verandert. Dat de paniek van de eenzaamheid en angst de mens vaak tot zelfdoding brengt. Maar als het niet vanuit die paniek is, als het vanuit een heel diep innerlijk weten gebeurt, dat het zo voor hem of haar moet zijn dan is het iets heel anders.
Je kunt het niet zomaar over een kam scheren.

--- Kun je hulp verlenen aan mensen die je nabij zijn? Mijn ervaring is dat je uitstekende hulp kan verlenen aan heel veel mensen, maar niet aan iemand die heel dicht bij staat, omdat je dan eigenlijk een belanghebbende bent. Het is heel erg moeilijk om je eigen belang daarin te scheiden.

Z: Dat is wat ik in het begin zei dat als iemand je hulp nodig heeft - en dan hoeven we helemaal niet zover te gaan met zelfdoding - dat wanneer je hulp gevraagd wordt, zodra je dat doet, en dat hoe dicht je bij die persoon staat, hoe groter natuurlijk die kans is, je dat vanuit je eigen emotionaliteit doet, geef je die hulpvrager al een geweldige lading die die dan ook nog eens moet verwerken.

Contact met helpers vanuit de sferen

--- Je helpers, hoe kunnen die jou bereiken en hoe kan jij je helpers bereiken?

Z: Ieder mens heeft in de sferen contact met diegene die hem of haar zijn voorgegaan in de stoffelijke dood, maar die toch bestaan in een andere bestaansvorm. Die dus niet een stoffelijke vorm maar wel in de sferen bestaan. En je hebt altijd contact met je geliefden, met je vrienden, met je kennissen. Dat hoeft dan niet te zijn in een dagelijks contact van: Hoe gaat het met je? Heb je goed geslapen? ofzo. Het betekent dat deze zielen die daar in de sferen zijn, door hun verbinding met jou, zo nu en dan een trilling naar jou uitzenden.

Ben je je bewust dat je een helper hebt? Ja? Je wordt je dat bewust doordat je vanuit je eigen intuïtie, vanuit je eigen gevoel voelt dat er iets bij je is, iets anders dan jezelf. Vaak zijn mensen dan bang en vinden dat griezelig. Het is helemaal niet griezelig. Het is één wereld. Het is een eenheid. Deze zielen, wanneer ze een bepaalde ontwikkeling hebben gehad in de sferen, dus een bepaald bewustzijnsniveau hebben, mogen mensen op aarde helpen die werken vanuit de geest en anderen helpen, vaak mensen die hulpverleners zijn. Die mogen geleiden.

Er zijn vele manieren om contact te krijgen. Vanuit spiritistische kant is daar vaak over geschreven en daar heeft u misschien al eens wat van gelezen. Ik ben daar niet voor. Ik vind vanuit de vrijheid van geest die wij hebben, maar die ook zij hebben die daar in de sferen leven, dat zij de vrijheid moeten hebben om dat te kunnen en te mogen, wanneer zij dat willen en bij wie zij dat willen. En dat wij de vrijheid hebben om dat te accepteren of niet. Wanneer je voelt dat er iemand bij je is, betekent dat dus dat deze persoonlijkheid zich met je wil verbinden.

Ik zie trillingen om je heen van genezing, klopt dat?

Dat is dan een gids die je hebt.

Deze gids zal zich kenbaar maken telepathisch in je hoofd.

Je kunt je, in respect voor deze gids, in dankbaarheid dat hij je helpt, je op gezette tijden leeg maken in meditatie. En vooral niet vanuit het begeren. Dus vooral niet vanuit het willen hebben of vanuit je angst van: O jee, doe ik het wel goed?

Nou moet jij mij helpen, ofzo, dat is niet goed. Dat geeft een lagere dimensie.

Dus vanuit het respect, dankbaarheid, de eerbied in jezelf zeggen: Wanneer u mij wilt helpen, ik dank u daar voor en ik maak mij daarvoor bereid. Ik maak mij daarvoor open.

Maar blijf altijd kritisch in jezelf voor hetgeen je hoort. Wanneer het een kleuring krijgt van liefdeloosheid, van macht of negativiteit, ga dan in jezelf na wat je zelf uitzendt. Want datgene wat je uitzendt dat krijg je terug.

Zenden en ontvangen

--- Zijn de helpers altijd mensen die goedwillend zijn? Of kunnen ze je ook de slechte kant op helpen?

Z: Dat hangt er helemaal van af hoe je dat doet.

Het is ontzettend belangrijk hoe je zelf bent en wat je zelf uitzendt.

Wat ik wel eens heb meegemaakt is dat vooral hele jonge mensen, nog op de middelbare scholen, uit nieuwsgierigheid en sensatiezucht met de wereld van de geest in contact willen komen en daardoor astrale wezens naar zichzelf toe krijgen. Want die trilling van sensatie, van hebzucht, van begeerte trekt hetzelfde aan.

Astrale wezens - laat ik even bij de zielen blijven die ons in de dood zijn voorgegaan - zijn diegene die zich niet bewust zijn dat zij nu in een andere dimensie zijn aangeland, die geen werkelijk godsbewustzijn hebben, en zich door hun emotionele gebondenheid aan de aarde en aan de mensen en aan hun oude aspecten teveel aan de aarde vastklampen. Wat we vroeger in de katholieke kerk leerden, de nog niet verlost.

In deze zaal zijn er heel erg veel en zij leren. Ze kunnen mij horen en zij leren van datgene wat gezegd wordt. Wanneer zij konden beseffen dat zij maar een vraag om hulp hoeven te geven, dat zij dan juist die hogere wezens naar zich toe krijgen die hen zullen helpen. Dat zeg ik nu voor hen.

Voor u is het antwoord dat hetgeen u zelf uitzendt u terug krijgt. Dat is ook in een relatie met een ander mens. Wat je zelf uitzendt dat krijg je ook terug. Wat is jouw aandeel?

Bij jezelf beginnen

Z: Waar het op aankomt is dat een hulpverlener nooit en te nimmer tegen wie dan ook, zeker niet tegen een hulpvrager, mag optreden vanuit macht. Zo heb ik het verhaal gehoord van iemand die zegt tegen zijn hulpvrager: Ik zie dat je in een zwarte bol zit. Die persoon blijft aldoor in die zwarte bol zitten, die kan wel jaren nodig hebben om uit die zwarte bol te komen, dat is gewoon regelrechte zwarte magie. En toch zei die hulpverlener dat eigenlijk met de beste bedoelingen tegen iemand die in een ander leven zijn gaven misbruikt had. Maar wie niet? Ieder spiritueel begaafde heeft het ooit wel eens misbruikt, dat kan niet anders. Ik ook, dat zijn je lessen.

--- De angst van die man die weet dat hij die gaven verkeerd gebruikt heeft, dat wakkert ook bij de ander aan dat die dat tegen hem kan zeggen.

Z: Dat staat ook in alles wat is gegeven, dat je eigen miskennisstrilling de macht van de ander oproept, of de schuld van de ander.

Wij allen samen houden dat karma in stand.

Nu er nieuwe inzichten komen kun je vanuit deze inzichten dat doorbreken.

Dat kan alleen maar bij jezelf beginnen, nooit in de ander.

Want als je die ander niet voedt dan houdt eens het karma op.

Het niet voeden betekent wat de Meester Jezus deed: Keer uw linkerwang toe.

Hij deed niets terug, Hij was daar boven verheven.

Maar dat is een heel lange weg om daartoe te komen.

Geven als de ander vraagt

Z: Je mag pas aanreiken als die ander daarom vraagt.

Want dat is die waarde van die ander.

--- Ik vraag me af of je samen de last kunt dragen.

Z: Dat mag alleen wanneer van die ander naar jou toe uitgaat dat daar behoefte aan is.

--- Maar hoe zie je dat vragen van die ander uit. Ik denk dat een heleboel mensen best wel om hulp vragen maar niet in de zin van kom mij helpen, maar door hun houding en hen laten voelen waar ze mee zitten.

Z: Ja, dat kan.

Nu wil ik verder gaan met die nieuwe vormgeving: hoe wij het respect en dat bewustzijn van dat volmaakte zijn in jezelf en dus in die ander, want je bent een spiegel steeds, tot uiting gaan brengen in de vormgeving van het totale zusterschap.

--- Als je er van uitgaat dat je helpt als de ander het vraagt, je respecteert de ander in persoonlijke gevallen, wat betekent dat dan maatschappelijk, waar mensen ook structureel of sociaal lijden of tekort komen?

Z: Wat ik in de lezingen 'hulpvrager' en 'hulpverlener' naar voren mocht brengen, - toen nog niet zo genuanceerd als nu, dat is ook groeiend bewustzijn - was hoe de hulpverlener tegenover zijn hulpvrager staat en hoe hij vanuit het totale volmaakte zijn de ander in zijn waarde laat en toch hulp verleent. Dat die hulp niet betekent die ander zijn pijn te ontnemen, want die pijn heeft hij nodig om erdoor heen te gaan. Maar hem juist in de waarde laat van zijn eigen pijn. Maar daarnaast aanbiedt, belangeloos, niet op resultaat uit zijnde, niet jezelf daarin willen poneren, de hulp van inzicht, van aanreiking dus. Dat is heel moeilijk, maar dat is de vernieuwing.

--- Dat je niet zijn verantwoordelijkheid over neemt. Daar kun je echt kwaad om worden, dat die ander, goed bedoelend naar je, in wezen je nog een stukje de grond indrukt. Dat is niet met opzet.

Z: Dat gebeurt ook wel soms. Dat zijn trillingen - nu kom ik weer even op die kosmische energietrillingen - dat zijn trillingen die de hulpvrager zelf uitzendt. Want daardoor wordt hij bewust dat hij zo onmondig is en afhankelijk is.

Ja, hij vraagt daar om en krijgt dat antwoord.

Dat is wat ik in het begin zei, wat Lao Tse heeft gezegd, die synchroniciteit: daar is het gegeven en hier is die vraag. Die vraag kan niet bestaan zonder het gegeven, maar het gegeven ook niet zonder die vraag.

Dus die twee trillingen zijn elkaars componenten, raken elkaar altijd.

--- Iemand geeft in liefde en die ander wordt daar woest om, moet je je voorstellen wat dat teweeg brengt.

Z: Dat hoeft niet. Wanneer die ene die geeft uit liefde iets meer begrip daarvoor heeft, dan hoeft dat niet.

--- Maar zo gauw hij afhankelijk is van zijn positie als hulpverlener wel.

Z: Als hij afhankelijk is van zijn positie als hulpverlener. Dat is een heel groot gegeven. Dat betekent dat die hulpverlener in wezen geen hulp verleent, maar zichzelf aan een stuk door bevestigt. Dat hij een geweldig grote hulpvrager is dus.

Achtergronden bij zelfdoding

Z: Een mens die werkelijk tot zelfdoding wil overgaan, daar kunnen allerlei achtergronden bij zitten. Niet alleen tot op je bodem van ellende komen, maar ook heel bewust je los willen maken van dit leven om - en dat is vaak onbewust, want dat weet niet iedereen - het in een volgend leven op een andere wijze eigenlijk dieper naar je opdracht toe te kunnen. Dus de verantwoordelijkheid van de mens die werkelijk tot zelfdoding komt, en dan niet in de paniek, niet in een exces van emotionele escalaties, maar echt heel bewust daartoe komt, dat is zijn eigen verantwoordelijkheid.

--- Daar sluit op aan het aanreiken van hulp en de hulpvraag.

U zegt: de mensen moeten zelf vragen. Maar waar ligt die grens van dat vragen?

Z: Die grens, nogmaals, die kan ik ook niet stellen. Die grens moet jij - en ik bedoel iedereen - vanuit jouw liefdesvermogen, jouw kracht, vuur, water, jouw goddelijk zijn, zelf kunnen aanvoelen, herkennen, hoe dan ook. Daar mag ook nooit een schuld door ontstaan. Dat je later zegt, wanneer dat niet is gebeurd: ik ben mensen tegengekomen die dat punt niet hadden herkend en die omdat die persoon zichzelf doodde en zij juist dat punt van herkenning niet hadden gehad, die hulpverlener daar met een geweldige schuld achterbleef. Dat is helemaal niet reëel. Want als je toch iets niet herkend hebt dan kun je er toch niets mee doen, dat kan toch niet!

--- Maar als je het herkent, dan moet je toch, al neemt de mens de houding aan van ik kan alles zelf, op het niveau wat je kunt en zonder te kwetsen wel hulp geven.

Z: Zeker wel; tot een bepaald punt. Jouw verantwoordelijkheid gaat zover als die ander dat aan wil. Verder kan die verantwoordelijkheid niet gaan.

Voorwaarden voor hulpverlening

--- Ik heb het gevoel dat ik soms andere mensen wat mag helpen. Mijn vraag is: Wanneer je zelf nog in blokkades bent, in hoeverre je dan toch al andere mensen mag en kan helpen?

Z: Je mag andere mensen helpen wanneer je heel bewust ervoor zorgt dat jouw emoties en jouw blokkades niet de bril zullen zijn waarmee je die ander bekijkt. Want dan help je die ander namelijk niet; dan projecteer je jezelf daarop en dat mag niet. Want een ander helpen kan betekenen dat je zelf daardoor geholpen wordt, dan gaan je energieën beter stromen. Maar als die ander daardoor zichzelf kwijt raakt of dat het verkeerd gaat dan mag dat natuurlijk niet. Dus als je dit onderscheidingsvermogen kunt opbrengen en er dan ook nog mee kunt werken dan zou ik zeggen doe dat dan wel. Maar dan kun je heel diep in jezelf kijken en met je werkelijke geweten, ook je hoger weten en je eigen liefde kijken of dat mogelijk is. Of je die kracht kunt opbrengen.

Hulp die niet geaccepteerd wordt

--- Iemand vraagt je om hulp, je geeft die hulp, maar het wordt niet geaccepteerd. Hoe komt dat?

Z: Die persoon heeft het recht om de hulp niet te accepteren. Als hij die hulp niet wil aannemen van jou, dan moet je dat accepteren en je terugtrekken.

--- Waarom duurt dit al 6 jaar?

Z: Omdat jij - en misschien kom ik wat hard over - vanuit je verlangen en niet alleen verlangen, maar met zeer veel miskennis en schuldgevoelens gekruid, deze mens absoluut wilt helpen en deze mens dat absoluut niet wil.

--- Dat is niet egoïsch.

Z: Wat is egoïsch? Men denkt dat het egoïsch is, als je daar grote begeerte of verlangens bij hebt of zo. Het is ook egoïsch als je eigenlijk dwars door die uitstraling van de ander iets van je wilt poneren, dat je wilt helpen en dat je vindt dat hij geholpen moet worden. Dat kun je dan wel liefdevol, zacht doen, maar dan nog mag het niet.

--- Ik heb het altijd van zijn kant laten komen. Ik heb zelf niets willen opdringen, ik heb afgewacht, maar ik heb het idee dat het een strijd was van wie is de sterkste.

Z: In het afwachten van jou lag een zeer grote gelatenheid. Je moet echter loslaten, niet alleen uiterlijk.

--- Ik heb in mijn verstand geprobeerd los te laten, maar in mijn gevoel volgens mij nog niet. Dat maakt mij ziek en vervelend.

Z: Maar dat betekent dat je nu nog niet - na de vele gesprekken die we hier al over hebben gehad - hebt ingezien, dat je hem innerlijk moet loslaten en zijn vrijheid geven.

--- Dat doe ik.

Z: Uiterlijk, niet van binnen.

Van binnen houd je hem vast, daarom verzet hij zich.

--- En hoe komt die gebondenheid dan? Is dat iets van vroeger?

Z: Ja, oorzakelijk wel, maar het heeft meer te maken met nu.

(Vind je dat ik het allemaal moet zeggen? Ja?)

Het klinkt vervelend, maar soms moet je een harde heelmeeester zijn.

Het heeft te maken met jouw verlangen om datgene wat jij vindt dat goed is, aan hem te geven. En nogmaals, je bent een lief en zacht persoon, maar er zit een behoorlijke harde kern in en deze harde kern is niet lelijk hard, maar is ook je kracht en je hebt die kracht te veel naar hem gericht en daar kun je beter mee ophouden.

Je maakt jezelf dood- en doodongelukkig en ik kan je ook niet helpen, absoluut nergens mee, noch hiermee, noch met consulten, als je het niet werkelijk inziet en accepteert. Het kan niet van een ander uitgaan, het kan alleen van jezelf komen.

De hel

--- Wat verstaat u onder de hel?

Z: Datgene waar een ziel zichzelf in gevangen houdt.

Dat is ook z'n hel.

Het kan ook z'n hemel zijn, ook z'n hel.

En zijn gedachten, zijn gedachtekracht maakt zijn eigen omgeving uit.

Hij komt daar pas uit a) als hij om hulp vraagt, b) als hij begrijpt dat hij zich daarvan los moet maken om in de hogere sferen te kunnen komen, in het goddelijke. Dan komt er ook hulp en dan krijgt hij ook - dan leeft hij niet in de gedachtewereld meer, dan komt er wat anders. Zolang hij in die gedachtewereld leeft is hij aardgebonden.

Heeft dus aardse 'artikelen' wou ik niet zeggen, vormgevingen om zich heen.

HOOFDSTUK V

VANUIT EEN ANDER BEWUSTZIJN

Over Meester Jezus

--- Ik denk steeds aan het leven van de Meester Jezus. Er waren veel mensen die naar hem toekwamen, en Hij gaf hen genezing. Nu is mijn vraag, die mensen konden zo totaal genezen worden, wat gebeurde daar en wat is de les die wij, zoekende naar eenheid in onszelf, eruit kunnen halen?

Z: Natuurlijk had Hij een zo grote kracht, zo grote liefde, laat ik het maar actieradius noemen, waardoor Hij dit inderdaad kon.

Maar het kon alleen omdat die mens van toen zelf nog niets kon.

Omdat die mens van toen het nog nodig had dat het van buitenaf - zelfs Hij was toch buitenaf - tot die mens kwam.

De ontwikkeling van ons bewustzijn heeft als consequentie dat nu de mens zo geestelijk volwassen en volwaardig wordt geacht dat de mens zelf tot deze bewustwording en genezing kan komen. Want dat is het uiteindelijke doel van de mens.

Om in totale gelijkenis te zijn met Gods beeld kan alleen wanneer vanuit de mens zelf deze genezing, deze bewustwording plaats vindt. Vergroting van bewustzijn heeft een zodanige consequentie, en zo grote verantwoordelijkheid, dat daardoor alles van de mens die aan vergroting van bewustzijn doet, de mogelijkheden worden aangereikt om zelf tot genezing te komen, en tot werkelijke gelijkenis met Gods beeld.

Ik zei twee keer hetzelfde, vanuit een andere hoek.

--- Je geeft aan dat in die tijd de mensen voortdurend naar Jezus toekwamen om die hulp te vragen. Wat mij zo intrigeert is dat er voortdurend wordt gesproken over de wederkomst van de Christus.

Z: Het is een ontzaglijk groot gegeven dat juist nu in de realiteit van dit leven van alledag van nu, van ons mensen, dit gegeven wat de Meester Jezus, die de Christus was, ons heeft geopenbaard. Hij heeft de poort ontsloten waardoor het besef - hoewel het tweeduizend jaar heeft geduurd, daar praten we niet over - in die mens kon komen dat hij in zich had dezelfde aspecten en mogelijkheden. Dat wij natuurlijk allemaal in gradaties van niveau daarin zijn, zeker, maar dat we dat toch wel in ons hebben.

--- Ik heb zelf het gevoel dat er in de toekomst weer mensen zullen gaan genezen op de manier als de Meester Jezus dat heeft gedaan, dus met diezelfde snelheid.

Maar, de mensen die dan bij je komen, die dan behandeld worden door zo'n genezer, mag dat dan?

Z: Kijk, het feit dat iemand naar een genezer toegaat - vooropgesteld dat deze genezer in alle vrijheid die persoon daarop wijst wat daar eigenlijk staat te gebeuren - vooral op de eigen verantwoordelijkheid wijst en ook op dat die genezing van deze persoon

afhankelijk is van de mate waarin die persoon dat zelf ook wil. Dat alleen daaruit voortkomt de mate van genezing door die genezer. Dat de Meester Jezus, die de Christus was, als het ware het karma van de mensen op zich nam. Omdat zij die naar hem toekwamen om hulp dat zelf nog niet konden.

Zeker zullen daar genezingen - wij allen genezen - wij hebben allen genezingen op ons boekje staan, die eigenlijk buiten alle proporties vallen. Maar dat zijn wij als genezers dan niet alleen. Oh nee, dat zou u heus niet lukken. Dat kan alleen vanuit die wil, de overgave en de vraag van die ander. Zo goed als ik hier kan zitten te spreken kan dat alleen omdat u daar zit te luisteren.

Begrijpt u een interactie allernoodzakelijkst is en dat het nooit van één kant kan komen? Ik heb ook wel gemerkt dat bij genezers het idee leeft: ik genees, ik doe het. Zelfs de Meester Jezus zei dat zo niet. Dat is niet voor jou bedoeld hoor, maar in het algemeen.

Het betekent dat al toen, die mensen die naar Hem toekwamen zich aan Hem gaven vanuit hun vrijheid, hun verlangen en hun wil. Dat de mensen die nu naar een genezer toegaan datzelfde doen. Maar dat het wel noodzakelijk is dat die persoon dat weet, die mens die naar jou toekomt.

Dus wat is het spirituele dan van een paranormale genezer?

Dat hij zeer bewust met die mens die naar hem toekomt dat eigen hoger zijn belicht en uitlegt.

Dat zou ik hier aan alle genezers die in deze zaal zitten toch alstublieft nog even heel duidelijk op het hart willen drukken. Want het is echt noodzakelijk dat u als genezer u geen karma op u laadt, door die ander uit zijn vrijheid te halen, die ander niet die waarden en dat respect te betonen waardoor hij weet dat hij zelf verantwoordelijk is voor de interactie waardoor hij zal genezen.

Respectvolle houding

--- Het belangrijkste in een hulpverleningsgesprek is dus de innerlijke houding van zowel de hulpvrager als de hulpverlener?

Z: Er wordt aan de hulpverlener aangereikt dat de hulp die hij of zij geeft aan de hulpvrager alleen maar gebaseerd mag zijn op het uiterste respect wat je voor die ander hebt.

Hetgeen betekent dat de hulp die jij als hulpverlener geeft nooit de vrijheid van de hulpvrager mag aantasten. Zelfs niet als die hulpvrager een totaal andere koers vaart of wil varen dan jij als hulpverlener vindt dat hij zou moeten.

Jij mag als hulpverlener alleen maar aanreiken, in alle vrijheid en respect, datgene wat jij weet te kunnen aanreiken vanuit jouw vernieuwing van inzichten enz.

Daar mag geen enkele persoonlijke binding - en met binding bedoel ik niet dat je die persoon niet aardig mag vinden ofzo, maar ik bedoel daarmee geen enkel persoonlijk belang - zijn die die ander als het ware bindt en dwingt om wat jij zegt als zodanig te accepteren.

Bewust zijn van wat je uitzendt

--- Je eigen emotionele huishouding is dus belangrijk?

Ik bedoel dat je ook je eigen emoties moet kunnen onderkennen en hanteren.

Z: De hulpverlener die in zichzelf niet in een bepaalde innerlijke harmonie is en daardoor die flexibiliteit in zichzelf niet vrij kan maken om die ander zonder oordeel of veroordeel tegemoet te komen. Deze hulpverlener zal het moeilijker hebben om die persoon, die naar hem toe komt, ook werkelijk diep innerlijk te kunnen bereiken.

Het is vreselijk belangrijk, dat je die energietrillingen niet alleen in die ander herkent, maar dat je ook heel goed weet, dat ze allemaal net zo in jezelf aanwezig zijn.

Het is jouw zijn als mens en vooral als hulpverlener, hoe je dat kunt herkennen, eventueel reguleren, transformeren.

Hoe je daar als mens, vooral als spiritueel hulpverlenend mens, daar zodanig mee kan werken, dat die ander die bij jou komt zichzelf in zijn eigen waarden voelt worden gelaten, zonder dat jij jouw waarden daar over heen zet.

Onveilig voelen

--- Je komt mensen tegen die zich, zolang ze zich kunnen herinneren, onveilig voelen, zijn daar als het ware mee geïncarneerd. Dit heeft invloed op hun gedragspatroon, hoe kun je daarmee omgaan?

Z: Deze subtiele energieën zijn, vanuit de basale onveiligheidsgevoelens, die in ieder mens aanwezig is, al direct bij de incarnatie. Zij hebben invloed op het gedragspatroon, zeer zeker. De nadruk ligt in het leven wat nu wordt geleefd, om dat in het bewustzijn van die mens te brengen, zodat deze het kan gaan transformeren. Als hulpverlener wordt je daar heel veel mee geconfronteerd, in welke context dan ook.

Het is dus zaak voor iedere hulpverlener, natuurlijk eerst die basale onveiligheidsgevoelens te gaan onderkennen en herkennen bij die persoon. Maar dan ook vooral te gaan zien, hoe in die persoon, de diepste innerlijke energieën werken, waardoor hij zich zodanig laat beïnvloeden, dat het gedrag afwijkend is van wat - je zou zeggen - een vrij en gelukkig mens zou kunnen vertonen.

Ik denk dat dit vooral van toepassing is op mensen die aan stress lijden, die emotioneel - ik noem dat soms - niet helemaal zijn uitgegroeid, ook mede bepaald door allerlei omstandigheden.

In onze evolutieleer wordt duidelijk naar voren gebracht, dat de omstandigheden altijd hebben bepaald hoe de mens kon overleven. Dat was noodzakelijk, want het verstand was nog niet zodanig geëvolueerd, dat het anders zou kunnen.

Nu is het zo, dat de mens zich zal kunnen bevrijden van de dwangmatigheid van datgene wat van buiten op hem afkomt, maar ook wat van binnen hem zo manipuleert. Dus die mens van nu, van het nieuwe tijdperk, krijgt - dat is heel revolutionair - de kracht en ook de macht in zich, om zelf vanuit - ik zou haast willen zeggen - beter weten, te kunnen bepalen, hoe hij in vrijheid en harmonie kan gaan leven.

Ik wil even naar mensen, die aan een verslaving lijden: alcohol, drugs, seks, werk, wat dan ook. Mensen die daaraan lijden, hebben innerlijk een niet geheel volgroeide emotionele beleving van het eigen mens zijn. Een innerlijke, dwangmatige overheersing, manipulatie, door datgene wat hen, volgens hun eigen denken, gevoelens, niet in hun waarden heeft gelaten of gebracht. Dat pakken we even vast.

Dit is een bepaalde groep. Hulpverleners die met deze mensen te maken hebben, zou ik het volgende in overweging willen geven: Kijk natuurlijk naar al je reguliere hulpmiddelen. Logisch. Die horen erbij, die zijn vrij ver gevorderd, dus onderschat die alsjeblieft niet. Maar voeg daar jouw weten, van hoe deze energieën in de mens werken, aan toe.

Deze mensen lijden dus aan een absolute onderwaardering in zichzelf in welke context dan ook. Ik denk dat we er allemaal een beetje aan lijden, maar bij deze groep is dat toch zo sterk, dat zij zich daardoor verzwakken en de 'hulp' nodig hebben van de een of andere verslaving wat hen een zogenaamde kick geeft.

Spirituele weerbaarheid

--- Hoe zie je in deze context spirituele weerbaarheid?

Z: Wij als spirituele hulpverleners hebben verantwoordelijkheid, nu in deze tijd, om die zoekende mens, wiens vermeende zekerheden soms voor een groot deel aan diggelen werd geslagen, kracht te geven, te helpen. Niet op een weg te zetten, dat is die mens zijn eigen verantwoordelijkheid. Maar wel om die mens iets aan te kunnen reiken, waardoor hij een zodanige weerbaarheid in zichzelf kan opkweken om datgene wat naar hem toe komt aan te kunnen.

In onze maatschappij, dat ziet u, ook mondiaal, verdwijnt ontzettend veel wat zeker leek. Daar komen vaak negatieve zaken voor in de plaats. Hoe kan die mens daar mee omgaan? Dan wil ik even terug naar die oude Darwin theorie, dat de omstandigheden de mens bepalen. Nee, wordt er nu gezegd vanuit de geest die ons begeleidt. Nee, dat is geweest, nu gaat een geheel nieuw perspectief voor de mens van nu open.

De mens bepaalt hoe hij die omstandigheden zodanig kan formeren, dat hij daar de baas in is, om het even populair te zeggen. Dat is spirituele weerbaarheid. Je zult, denk ik, die omstandigheden niet helemaal, waarschijnlijk helemaal niet, kunnen veranderen. Je kunt wel iets aan jezelf doen. Dat is een bevrijdingsactie. Om daar een zodanige weerbaarheid in jezelf te gaan stellen, dat je het aankunt. Ik denk dat dit voor u allen, vanuit uw goodwill om daarmee met andere mensen te werken, een zeer groot gegeven kan zijn.

--- Waar haal je de kracht vandaan om met je emoties te werken, wanneer de ellende erg groot is?.

Z: De liefdeskracht, waar we zonet ook al over hadden, is in die mens absoluut honderd procent aanwezig, omdat hij komt vanuit die hoogste en ene krachtbron, die ene Geest van waarheid en liefde. Hoe je het ook wilt noemen, dat maakt mij niet uit. God of wat anders. Kosmisch vuur, of verzin maar wat.

Dit is een neutrale liefdesenergie in de mens aanwezig.

Nog niet voldoende onderkend door de afhankelijkheid aan - en daar gaan we weer - religie, godsdienst, nou ja, alles wat er van buitenaf naar ons toe komt.

Die bevrijdingsactie - ik vind het een mooi woord - richt zich nu op die bron, die in ieder mens innerlijk aanwezig is en die een neutrale liefdesenergie in jezelf is. Die jij als mens natuurlijk zult kleuren met datgene wat jij bent en wat allemaal met jou is.

Wat kun je als spirituele hulpverlener daarmee?

Innerlijke discipline

--- Dat vraagt discipline.

Z: Innerlijke discipline. In onze tijd is discipline bijna een vies woord. Wij hebben tijden gehad dat dit ook in de pedagogiek helemaal niet meer mocht zijn. Men begint daar wat van terug te komen. Het is niet de discipline, die de ander je oplegt. Het is de discipline die jij alleen in jezelf aanwezig kunt hebben, maar die ook kunt gebruiken.

Een praktisch voorbeeld: Ik ken mensen, waarvan de vrouw een zwaar ongeluk heeft gehad. Daardoor een whiplash heeft gekregen, die natuurlijk een zeer grote invloed heeft op het lichamelijke welzijn van deze vrouw. Maar daardoor ook, wat ik dan noem, het hele fijne, haast doorzichtige vlies van datgene wat over die herinneringsenergieën ligt, vanuit andere levens, verscheurd heeft. Ik denk dat jullie allen heel gauw, dat zie ik om mij heen, met ontzettend veel mensen in aanraking zullen komen, die dit soort gegevens in zich hebben. Het hoeft niet altijd door een ongeluk te komen. Soms ineens wordt dat vlies als het ware weggerukt en is men bezig zich emotioneel en daardoor ook vaak ontkrachtend, te bevinden in een vorig leven. Dit gebeurt heel veel.

Terug naar die vrouw: Met heel veel pijn en moeite, met heel veel respect van mij daarvoor, is het haar toch gelukt om - inderdaad door onze gesprekken en met dit weten - dat vlies als het ware langzaam te herstellen.

Wat houdt dat in?

Dat betekent, dat de oude herinneringstrillingen van oud geweld, ontzaglijk grote miskennis en ontkenning, door datgene wat nu fysiek gebeurde, het ongeluk en geweldige toestanden met de verzekering en anderen met betrekking tot deze whiplash naar boven kwamen. Whiplash wordt nu pas min of meer erkend in de medische wetenschap en in het verzekeringswezen.

Ze moest dus steeds vechten en opboksen tegen die ontkenning. Dan zie je, het oude waar dit allemaal in speelt natuurlijk in een hele andere context, het nieuwe met weer een soort geweld en de ontkenning door alles wat daardoor op gang kwam.

Dit is een prachtig praktisch voorbeeld. Hoe een mens dat vecht tegen de zuigkracht van het oude: het slachtoffer zijn, het aandacht vragen en daardoor krijgen, het soelaas voor de miskening. Als je je miskend voelt en je krijgt veel aandacht en iedereen is lief voor je, want je hebt dit of dat. Nou, dan groei je daarin. Medelijden.

Dus het lijden wordt eigenlijk dubbel.

Wat is het medeleven?

De ander er juist uit gaan halen.

Dus beschoren aan de spirituele hulpverlener van welke achtergrond dan ook.

Dan nu verder.

De werking van die spirituele energieën, die zuigkracht die deze energieën hebben in het innerlijk van deze vrouw, om soms het bijtje er maar bij neer te gooien:

'Wat doe ik hier? Ik kan net zo goed dood zijn. Ik hoef niet meer te leven.'

Ondanks de liefde naast haar. Dan zie je, dat de zuigkracht van dat onbewuste een ontzaglijk grote invloed heeft op het bewustzijn, het gedragspatroon, het gewone materiële zijn van die mens nu. Ik denk dat jullie het allemaal herkennen vanuit jullie eigen achtergronden. Wat doet de spirituele genezer dan?

Je kunt magnetiseren. Oh, dat is heerlijk. Dat helpt. Dat is prima. Je kunt praten, uitleggen. Dat helpt. Prima. Daarnaast is het aan de spirituele genezer dat daar een zodanige uitstraling naar die ander komt, waardoor die ander zich absoluut in vrijheid en in de eigen waarden naast jou voelt staan.

Dat is alsof je die ander werkelijk zegt:

'Hé, mens, jij bent het waard om te zijn die jij bent en datgene wat met jou gebeurd is, daar heb jij en alleen jij alle kracht, alle liefde voor, alles in huis, om het aan te kunnen en het te kunnen veranderen.

En omdat ik naast je sta, hoef je je niet alleen in te voelen.'

De grens is heel subtiel, want je kunt die ander daardoor afhankelijk van je maken.

Dat mag absoluut niet.

'Ik geef je, voor zo ver en zo lang het nodig is, de nabijheid in het medeleven, in de warmte.'

De warmte.

De menselijke warmte is een straal van licht, die de ander tot de herkenning brengt van het eigen licht.

'De discipline'. Tot de orde roepen.

In het laatste contact heb ik duidelijk gemaakt, dat nu de tijd is aangebroken, dat zij de innerlijke discipline, die ieder mens in zich heeft, nu absoluut van stal moet halen en als het ware bij het nekvel grijpen: 'Hé, nu gaan we daarmee beginnen.'

Dit ontbreekt vaak.

Misschien zeg ik nu iets, wat niet zo aardig is naar de reguliere hulpverlening.

Als het niet zo is, dan mag u mij corrigeren.

Ik heb hier en daar gemerkt, dat dit vaak bij hulpverleners ontbreekt.

Dat men die ander echt in alle liefde, die ander stellend in de eigen waarden, dus niet in de onderwaarden van 'Ik weet het zo veel beter', maar in de eigen waarden, toch moet brengen tot die mate van zelfdiscipline, die die mens in zich heeft. Want anders had die niet die afkomst van geest, van licht.

Karmische aspecten

--- Ik las laatst iets over bevrijding van karmische aspecten. Wat moet ik me daarbij voorstellen?

Z: Dit behoort tot 'Herstel van het plan Gods van deze hele aarde', wat mondiaal speelt. Nu is de kans, de energie zo ontzaglijk groot, dat de gehele mensheid, dus ook individueel, zich kan gaan bevrijden van de karmische aspecten. Dat hele verhaal zonet van die vrouw met alles wat daar gebeurd is. Karmische aspecten, die die vrouw zodanig nog in de macht hadden, dat het haar de grootste moeite kostte, om tot vrijmaking daarvan te komen.

De vrijmaking van karmische aspecten houdt als het ware een heel revolutionair en nieuw elan in, wat over de wereld gaat komen. Daardoor komen nieuwe perspectieven, een vernieuwing van bewustwording. Daar werken wij allemaal aan mee. Dat is spirituele overleving.

Verwarring na mystieke ervaring

--- Wanneer je innerlijke ervaringen hebt, is het vaak zo moeilijk dit zelf te begrijpen of er met iemand over te praten. Er is vaak zo weinig ruimte voor beleving in de reguliere wereld. Ik weet van een arts die een mystieke ervaring had en daardoor helemaal in de knoei kwam.

Z: Eigen mystieke ervaringen stroken niet met het geleerde in reguliere opleidingen. Dat is vaak wel waar. Daardoor ontstaat een grote verwarring. Doordat het gehele bewustzijn over de gehele wereld steeds meer gaat veranderen en zich gaat richten op het spirituele, dus datgene wat niet direct in de materie is te herkennen, brengt dit bij vele, vele mensen over de hele wereld, en zeker natuurlijk ook in dit land, mystieke ervaringen teweeg.

Iemand die streng gereformeerd, katholiek, vanuit de joodse origine of hoe dan ook, is opgevoed, krijgt een eigen mystieke ervaring, waardoor er vaak verwarring optreedt in datgene, wat die mens altijd voor waar heeft aangenomen. Of neem iemand die een academische opleiding heeft gevolgd, die daar alle kennis gehaald heeft waarmee hij in dit leven zijn taak zal volbrengen.

Wat zijn mystieke ervaringen?

Dat is vaak plotseling in een ander bewustzijnsniveau zijn. Het ervaren bijvoorbeeld wanneer je iets ziet wat er met je zelf gebeurt. Het is niet rationeel te volgen bijna. Iemand die zo'n ervaring krijgt kan dan in totale verwarring raken. Dat heb ik ook meerdere keren meegemaakt.

Wanneer iemand in een totaal ander bewustzijnsniveau komt, weet hij niet meer waar die zich aan heeft te houden. Die vermeende zekerheden, waar ik zonet over had, gaan hem dan ontvallen. Die zal dan overal en nergens naar toe gaan en misschien niet naar de juiste inzichten gebracht kunnen worden.

Ik vraag van u, en dat vraag ik niet, maar dat wordt vanuit de geest gevraagd, u die hier bent als spirituele genezer met zo veel kennis, liefde, wat ik zoal hier zie, met datgene wat in jullie zit om te kunnen helpen:

Besef je verantwoordelijkheid hierin en ontnem de mens die dan naar je toe komt, niet nog meer de eigen waarden en achtergronden, maar bevestig juist dan zodanig, dat er nieuwe perspectieven open kunnen gaan. Dat er als het ware een nieuwe horizon voor hem opengaat. Dus verbindt met datgene wat er in die mens is met datgene wat hij nu als totaal nieuw en verwarrend zal ervaren.

Voeding

--- Is het belangrijk om te letten op voeding?

Z: Ja, voeding is natuurlijk ontzaglijk belangrijk, is in het geheel van de mens, het gehele ecosysteem, zal ik het maar noemen.

Zeker ook voor de mens, die in aanraking komt met de eigen spirituele energieën.

Voeding houdt in, dat die mens gaat zien wat - dat is voor ieder natuurlijk individueel anders - vooral van belang is, waardoor in hem of haar de levenskracht ook werkelijk gestimuleerd kan worden.

Zo ken ik mensen in mijn directe omgeving, die nu in de nieuwe inzichten van spiritualiteit gaan komen en die plotseling ontdekken, dat bepaalde voedingsmiddelen geen goede invloed meer op hen hebben. Ik denk dat het van belang is dat iedere hulpverlener ook weet dat dit meespeelt. Ook zelfs in het gedragspatroon van die mens. Dat dit zowel psychisch als in de materie, in het hele darmsysteem en zo, gaan meespelen.